

ROBOTNIK
CENTRALNY
ORGAN **P.P.S.**

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 176-70.
DYREKCJA — tel. 120-13.
ADMINISTRACJA — tel. 313-80.
DRUKARNIA — tel. 173-43.
KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175
CENA NUMERU 20 GROSZY

Na str. 6-ej czytelnicy znajdują ostatnie wiadomości, dotyczące skandalicznej afery paszportowej w Konsulacie Stanów Zjednoczonych w Warszawie.

KOMUNIKAT ZWIAZKU OFICERÓW W. P. W STANIE SPOCZYNKU WE LWOWIE

W niektórych dziennikach pojawiło się w dniu 16 i 17 lutego b. r. pod tytułem „Sprawa zwolnień i przeniesień oficerów armii polskiej” sprawozdanie z przemówienia posła Burdy w Komisji sejmowej w dniu 14 lutego b. r. atakujące w niesłychany sposób Gen. Dyw. Lamezana i w czambuł wszystkich oficerów, zwolnionych z W. P.

Ponieważ sprawozdanie to nie zostało dotychczas sprostowane, a gen. Lamezan bawi obecnie zagranicą i być może nie został dotychczas o tym ataku powiadomiony, uchwaliliśmy Wydział Związku Oficerów W. P. w stanie spoczynku we Lwowie, którego gen. Lamezan jest prezesem, wysłać do niego następujące pismo i ogłosić je w kilku dziennikach lwowskich i stołecznych.

„Wobec niecnego i oburzającego przemówienia posła Burdy na Komisji sejmowej - wojskowej w dniu 14 lutego b. r., wyraża Wydział Związku Oficerów W. P. w stanie spoczynku we Lwowie, powziętą w dniu 16 lutego b. r. jednomyślną uchwałę, swemu Czcigodnemu Prezesowi, Gen.-Dyw. Lamezanowi, najgłębszą cześć, uznanie i przywiązanie.

Znając przypuszczalne motywy tej niecnej napaści, uważa Wydział Związku, że pod pokrywką nietykalności poselskiej kryła się chęć osobistych porachunków — wobec czego napaść ta nie może w niczem uwłaczać honorowi i godności Czcigodnego Prezesa.

Oczekując naprosto na ewentualne sprostowanie wyżej wspomnianego sprawozdania, postanowił następnie Wydział Związku w dniu 25 lutego b. r. ogłosić następującą jednomyślną uchwałę:

„W głębokim przekonaniu, że wśród pp. posłów Sejmu znajdują się ludzie bezstronnie myślący, do których sumienia apelujemy, którzy zechcą i potrafią odeprzeć w odpowiedni sposób i na właściwym miejscu te brutalne i oburzające słowa posła Burdy, rzucone w twarz wszystkim zwolnionym z W. P. oficerom, Związek Oficerów W. P. w stanie spoczynku we Lwowie uchwalil nie zajmować w tej sprawie bezpośrednio specjalnego stanowiska wobec posła Burdy, uważając, że te niecne jego napaści nie mogą dotknąć godności i honoru oficerów, skupiających się w Związku, którzy na pierwszy zew Odrodzonej Ojczyzny stanęli z zapalem do pracy nad Jej odbudową, a których powodem zwolnienia był nie alkoholizm, morfinizm itd., lecz prócz nieznanych bliżej względów, także ten fakt, że zajmowali oni — odpowiednio do swych zasług i wieku — stanowiska w armii, na których osiągnięcie młodzi oficerowie w normalnych warunkach długo jeszcze musieliby czekać.

TERMIN WYBORÓW DO SEJMU I SENATU NA WOŁYNIU

W Dzienniku Ustaw z dnia 3-go marca r. b. ukaże się rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych, noszące datę dnia 1-go marca r. b. i wyznaczające wybory do sejmiku w okręgu wyborczym Łuck — Równe — Kostopol, na niedzielę, dnia 18-go maja r. b., a wybory do senatu na terenie województwa wołyńskiego, na niedzielę, dnia 25-go maja r. b.

Dalsze prace nad rewizją Konstytucji JAK WYBIERAC PREZYDENTA?

Komisja Konstytucyjna prowadziła nadal dyskusję nad sposobem wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej.

Pos. Bągiński (Wyzwół.) broni zasady specjalnego „Zgromadzenia elektorów”, łącząc tę zasadę z zaprowadzeniem systemu jednoizbowego w budowie parlamentu. Pos. Bągiński oświadcza — pomiędzy innymi — że nad Konstytucją niepodobna pracować pod kątem widzenia „za” jednostką lub „przeciw” jednostce. Kandydatura marsz. Piłsudskiego na Prezydenta nie jest aktualna, bo Piłsudski nie może w warunkach obecnych przejść przy jakimkolwiek systemie wyborczym; należy więc zagadnienie personalne usunąć z pola widzenia.

Pos. Podolski przedewszystkiem deklaruje, że — jego zdaniem — gdyby marsz. Piłsudski chciał w przyszłości kandydować na Prezydenta, toby napewno przeszedł. Po- czem broni projektu B. B. — plebiscytu, ograniczonego do dwóch kandydatów.

Pos. Komarnicki obstaje imieniem Stron. Narodowego przy systemie wyborów przez Zgromadzenie Narodowe, złożone z Sejmu i z Senatu.

P. J. Dębski (P.S.L. „Piast”) w bardzo rzeczowym i obiektywnym przemówieniu przedstawia kolejno złe i dobre strony każdego systemu z pośród trzech projektowa-

nych, wypowiadając się za systemem „elektorów”. Pos. Dębski zwraca z całym naciskiem uwagę na konieczność, by Rząd zajął wyraźne stanowisko w sprawie zagadnień konstytucyjnych.

Pos. Mackiewicz (B.B.) broni projektu B. B., specjalnie ze stanowiska polityki narodowościowej.

Przemawiali następnie p.p.: Jankowski (N.P.R.) za systemem „elektorów”, Bittner (Ch. D.) tak samo, Winiarski — za projektem Str. Narodowego.

Posiedzenie następnego odbędzie się dziś o g. 10 r.

Z Komisji Robót Publicznych

Wczorajsze posiedzenie Komisji Robót Publicznych odbyło się przy udziale Ministra Matuszewskiego. Komisja rozpatrzyła wniosek Klubu Ukraińskiego w sprawie zmiany ustawy o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Państwie. Stanowisko PPS, oświadczył w tej sprawie tow. Kazimierzczak, wypowiadając się za koniecznością rewizji ustawy, która po 10-letnim istnieniu w praktyce wykazała znaczne usterki, a zwłaszcza za duże ciężary nakłada na lud-

ność ubogą z tytułu opłat drogowych. Komisja przyjęła wniosek, wzywający Rząd do odpowiedniego uwzględnienia życiowych potrzeb i finansowych obciążeń społeczeństwa w dziedzinie budowy i utrzymania dróg.

Następnie komisja rozpatrzyła wniosek Klubu Narodowego przeciwko przymusowemu łączeniu nieruchomości z kanalizacją wodociągów miejskich. Przyjęcie tego wniosku groziłoby ruiną tym samorządom, które zbudowały miejskie

kanalizacje, a zwłaszcza z pierwszej i drugiej serii pożyczki Ulenowskiej. Przeciwnie temu wnioskowi wystąpili tow. tow. Kazimierzczak i Bień, — przyczem na wniosek tow. Kazimierzczaka, który popierał i Minister Robót Publicznych — Komisja większością głosów przeszła do porządku dziennego nad projektem Klubu Narodowego, wybierając tow. Kazimierzczaka na referenta wniosku na plenum Sejmu.

Ponowny wybór pos. Czetwertyńskiego prezesem Komisji „październikowej”

Komisja do zbadania zająć w gmachu sejmowym dnia 31 października 1929 r. odbyła posiedzenie pod przewodnictwem Marszałka Sejmu tow. Daszyńskiego i przystąpiła do wyboru przewodniczącego.

Na wniosek pos. tow. Libermana prze-

wodniczenie ponownie powierzono pos. S. Czetwertyńskiemu, który przewodnicztwo przyjął zaznaczając, że jeżeli wybór przyjęcia, to czyni to nie ze względu na inny skład komisji, ale wyłącznie, aby prace komisji przyspieszyć i jaknajprędzej zakończyć.

Postanowiono zgodnie z wnioskiem referenta tow. Libermana, zgłoszonym i przyjętym na posiedzeniu komisji w dn. 13 lutego, na następnym posiedzeniu przesłuchać pod przysięgą 13 świadków.

UMOWA POLSKO-NIEMIECKA O EMIGRACJI SEZONOWEJ DO NIEMIEC

W Berlinie zakończono została dwudniowa konferencja przedstawicieli Polskiego Urzędu Emigracyjnego, dep. opieki społecznej, min. pracy i op. społ. z przedstawicielami niemieckiej Centrali Robotniczej.

Na konferencji ustalono, iż zapotrzebowanie na polskich robotników rolnych, zgłoszone w r. b. przez niemiecką Centralę Robotniczą, wyniesie 72 tys. osób. Kwota ta została podzielona pomiędzy poszczególne powiaty, zgodnie z postanowieniami polsko - niemieckiej konwencji emigracyjnej z dnia 24-go listopada 1927 r.

Poza ustaleniem kwot emigracyjnych dla poszczególnych powiatów na konferencji berlińskiej omówiono szereg spraw związanych z techniką rekrutacyjną, oraz z pobytem robotników polskich w Niemczech.

Najważniejsze z tych spraw są następujące:

a) ustęp o t. zw. deputacie w umowie o pracy należy rozumieć w ten sposób, że tam, gdzie deputat ten jest większy, niż w ustalonej umowie, to w imię zrównania robotników polskich z niemieckimi, winien obowiązywać wymiar deputatu stosowanego wobec niemieckich robotników. Strona niemiecka przyrzeka wystosować pismo objaśniające w tym sensie do pracodawców;

b) ponieważ okazało się, iż zagwarantowanie robotnikom polskim zarobków przy akordzie o 30% wyższych jest niedostateczne, strona niemiecka na życzenie przedstawicieli Urzędu Emigracyjnego przyrzeka wyjaśnić pracodawcom że należy stawkę tę uważać za minimum;

c) wobec stwierdzonych faktów niestosowania przy wypłatach t. zw. kopert obrachunkowych, przedstawiciele niemieckiej Centrali Robotniczej zobowiązali się wydać w tej mierze odpowiednie zarządzenia. (Iskra).

NAGRODY ZA ZDRADĘ

Komisarzem Kasy Chorych w Pabjanicach został mianowany p. Gryzel (BBS).

Komisarzem Kasy Chorych w Zdunskiej Woli został mianowany p. Andrzejak (BBS), usunięty z naszej Partji za samowolne podjęcie pieniędzy z elektrowni tytułem diet za reprezentowanie wobec niej Rady miejskiej m. Łódź wbrew uchwale Rady, nakazującej przelewanie odnośnych sum do Kasy miejskiej.

ECHA BURDY NA KOMISJI WOJSKOWEJ

Pos. prof. Stefan Dąbrowski, w związku ze znanym zajęciem na sejmowej Komisji Wojskowej w dniu 26 b. m., zwrócił się tegoż dnia do prezydium Klubu Narodowego z pismem, w którym ze względu na charakter zajęcia prosi prezydium Klubu Narodowego o udzielenie mu dyrektywy co do dalszego postępowania w tej sprawie.

W odpowiedzi na powyższe pismo prezydium Klubu Narodowego na posiedzeniu dnia 27 b. m. o godz. 9 i pół rano powzięło i zakomunikowało pos. d-rowsi Stefanowi Dąbrowskiemu następującą uchwałę:

„Prezydium Klubu Narodowego z uwagi na charakter i przyczynę zajęcia na Komisji Wojskowej w dniu 26 lutego 1930 r., stwierdza, że zajęcia to nie powinno być traktowane na drodze postępowania honorowego”.

KOSZTY UTRZYMANIA

Posiedzenie komisji do badania zmian kosztów utrzymania w celu ustalenia zmian, jakie zasły w lutym w porównaniu ze styczniem, odbędzie się w głównym urzędzie statystycznym we wtorek, 4 b. m. o godz. 1 pp.

OŚWIADCZENIE

Wobec ukazania się odezwy komunistycznej i szeregów pogłosek, jakoby miał uderzyć na posiedzeniu Sejmu jakieś posła komunistycznego — oświadczam, iż jest to kłamstwo, natomiast prawdą jest, że nigdy nie dotknąłem się żadnego z posłów komunistycznych.

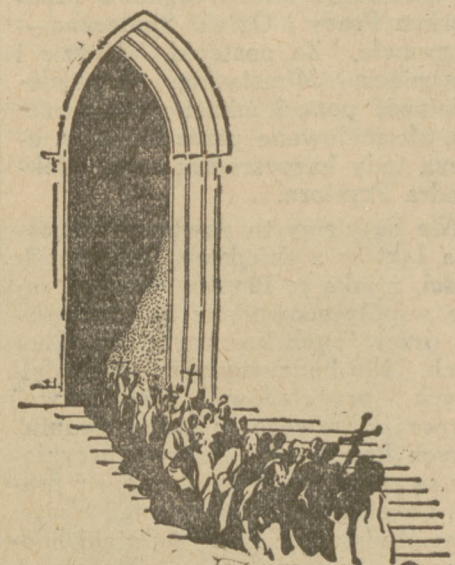
W czasie prowokacyjnego przemówienia posła Żarskiego, oburzony jego brędniarstwem, że Polska wogóle, a w szczególności P. P. S. (nazwana przez p. Żarskiego „awangardą faszyzmu w Polsce”) dąży do wojny z Sowietami, stojąc przy trybunie krzyknąłem pod adresem posła Żarskiego: „Pan jest płaski komediant i błazen”, później dodałem jeszcze, że p. Żarski jest marnym aktorem. Do tych okrzyków ograniczyła się moja rola w całym incydencie.

St. Duboń, poseł

tow. Józef Mazur

W Krakowie zmarł tow. Józef Mazur w wieku lat 55. Tow. Mazur był czynnym i zasłużonym członkiem P. P. S. od lat 30.

Cześć pamięci Zmarłego!

Prawdy i Herezje

Pod tym tytułem ukazywać się zaczęło niebawem nowe wydawnictwo M. Arcta — Encyklopedia Wierzeń Wszystkich Ludów i Czasów.

Dzieło to, opracowane przez dra Stanisława Piekarskiego, b. Dyrektora Departamentu Wyznań Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, jest jedynym w swoim rodzaju źródłem naukowych informacji, dotyczących wszelkich objawów życia religijnego.

Dla osób zgłaszających prenumeratę encyklopedji przed 1 kwietnia — warunki ulgowe i premje. Prospekty na żądanie.

M. ARCT
WARSZAWA, NOWY-SWIAT 35

Zaślepienie nacjonalistyczne Z powodu książki St. Grabskiego

W nacjonalizmie tkwi nie tylko dużo demagogii, spekulującej na instynktach tłumy, tkwi w nim także spora doza naiwności politycznej. Szczery nacjonalista nieraz sam wierzy, że przy pomocy sztucznych „środków”, barjerek prawnych itd. zatamuje rozwój mniejszości narodowej, nawet liczącej i mającej wszelkie podstawy do rozwoju.

I takim naiwnemu nacjonalistcie — naiwnemu, chociaż może pozatem mądrym i wykształconemu człowiekowi, — wydaje się, że interes państwa właśnie wymaga tej polityki nacjonalistycznej. Nie spostrzega widocznie, że właśnie on rozwała fundamenty państwowości. Wogóle idee państwowej nie bardzo jakoś się powodzi w wywodach pp. nacjonalistów...

Weźmy przykład.

W swym projekcie konstytucyjnym „Stronictwo narodowe” ogranicza się do skreślenia tego ustępu konstytucji obecnej, gdzie jest mowa o prawie zakładania „autonomicznych związków” w obrębie samorządu. Ale prof. St. Grabski, do niedawna jeden z wodzów Stronictwa Narodowego, napisał książkę p. t. „Państwo narodowe” i tam proklamował

zasadę, że ponieważ Państwo nasze jest państwem przedewszystkiem Polaków, więc mowy nie może być o równych prawach! Obywatele mniejszości winni być pozbawieni tej równości. Z tej „pięknej” zasady plyną „piękne” konsekwencje praktyczne.

W dziedzinie konstytucji tworzy się Izbę wyższą, do której mają prawa wyborcze tylko Polacy. Tak samo Prezydenta wybierają tylko Polacy. Tezy 3 i 4 u p. Grabskiego brzmią:

„3. Tylko naród polski wybiera prezydenta Rzeczypospolitej.

4. Tylko naród polski wybiera Izbę wyższą Sejmu, do wyłącznej kompetencji której należą sprawy polityki zagranicznej, siły zbrojnej Rzplitej, organizacji władz administracyjnych Państwa i samorządów lokalnych, wychowania narodowego”.

Przy wyborach do Izby „niższej” (poselskiej) mają głos także mniejszości, ale też nieproporcjonalnie mniejszy, bo nawet w okręgach z przeważającą większością niepolską zawsze na 1 mandat niepolski musi być 1 mandat polski.

Jeszcze „lepiej” ma być w samorządach. Teza 6-ta opiewa

„W miastach, w których połowa lub więcej ludności, zalicza się do narodowości niepolskiej, wybory Rady Miejskiej odbywają się w 2 kółach: polskim i niepolskim, przyczem koło polskie wybiera stale ⅓, a koło niepolskie ⅔ radnych”.

Zostaniemy jednak przy konstytucji. Naturalnie tym horrendalnym projektem nie będziemy obciążali odpowiedzialności całego stronictwa; nie ulega jednak wątpliwości, że właśnie z jego ducha został on poczęty.

P. St. Grabski śmiało proponuje — w dobie demokracji, Ligi Narodów itd. — wyjątkowe prawa dla mniejszości. Nie jednak nie mówi o pomniejszeniu obowiązków względem Państwa, np. podatków... A więc ci obywatele drugiej klasy muszą ponosić wszystkie obowiązki, np. w dziedzinie służby wojskowej i podatków, ale równych praw mieć nie będą. I to w Polsce, liczącej trzecią część ludności niepolskiej!

Naiwność?

Może. Trzeba być istotnie bardzo naiwnym, trzeba mocno nasadzić sobie na nos okulary nacjonalistyczne, trzeba zaiste wychować się w specjalnej atmosferze nacjonalistycznej, aby naprawdę przypuścić, że mniejszości spokojnie będą znosić taki stan rzeczy; że to wszystko będzie wyrazem dobra państwa, że

zamiast tego dobra nie będzie stanu ciągłej anarchji!

Ciekawa to rzecz, jak umysł, wcale nieprzeciętny, ale rozumujący z naiwną prostolinijnością na podstawie raz przy-swojonych fałszywych przesłanek, może zejść na takie manowce. Z 10 milionów ludzi chce zrobić jakichś parjasów. Jeszcze krok, a można dojść i do „czerty osiedłości” (granica osiedlenia), i do innych carsko - rosyjskich sposobów.

Czyżby historia — pono nauczycielka życia — nie mogła nawet zdolnych ludzi niczego nauczyć? Że już nie powiemy nic o trudnej międzynarodowej sytuacji polskiej, która każe unikać ryzykownych eksperymentów i tarc; no i o tem, jak Polska z taką „konstytucją” będzie „wyglądała” zagranicą!...

Weźmy Czechosłowację. Liczy ona 8,7 mil. Czechosłowaków (czyli Czechów razem ze Słowakami), 3,1 mil. Niemców, 745 tys. Węgrów, 461 tys. Ukraińców, 166 tys. Polaków. Czyli że — jak powszechnie zresztą wiadomo — położenie Czechów jest trudne. Wśród 8 mil. Czechosłowaków znajdziemy do 2 mil. samych Słowaków. I oto te rozbite wewnętrznie 8 mil. mają do czynienia z 3 mil. Niemców. Sytuacja gorsza, niż w Polsce! A mimo to Niemcy zasiadają w Rządzie. Mimo to konstytucja (art. 131-2) poręcza nawet proporcjonalny podział funduszy szkolnych. Mimo to specjalna

liberalna ustawa językowa z r. 1920 reguluje stosunki językowe.

Czy Czechy źle na tem wychodzą? Czy mało mają poczucia potrzeb państwa? Czy może mają zapożyczyć się ideowo od p. St. Grabskiego?

Mała demokratyczna Estonia w r. 1925 wydała głośną ustawę autonomiczną. Reguluje stosunki szkolne mniejszości, liczących powyżej 3 tys. (1) osób, na podstawie katastru narodowego, prawa do własnego podatku szkolnego, zarządzania własnymi szkołami przez mniejszości itd. Żle na tem nie wychodzi.

Konstytucja polska z r. 1921 dość liberalnie traktuje sprawę mniejszości; brakuje tam jednak ustawy autonomicznej, torjalnej. W r. 1924 t. zw. „leges Grabskiego”, „uregulowały” (utraktywizowały) sprawę szkolną i językową; oczywiście niedostatecznie.

A teraz Stronictwo Narodowe chce skreślać nawet istniejące gwarancje dla mniejszości, a p. St. Grabski chce wprowadzić stan wyjątkowy; o Rosji carskiej nie zapominał, — zapominał zdaje się za to o — sowieckiej!

Naiwne to jest bardzo pojmanie, że dań Państwa. Dla stronictwa zato, rosnącego na drożdżach walk narodowościowych, program to jedyny!

Kazimierz Czapliński.

ZDARZENIA I LUDZIE

BEZMYŚLNOSC CENZURY

SKANDAL FILMOWY W ANGLJI.

„Niema końca szaleństwu cenzury” — oburza się wielki pisarz angielski G. B. Shaw z powodu zakazu, którym cenzor obłożył film, ukazujący całą ohydę nocnego życia Londynu. Film ten, zatytułowany „Patrol Nocny”, miał ostrzegać młode dziewczęta, przyjeżdżające do Londynu w poszukiwaniu pracy, przed niebezpieczeństwami handlu żywym towarem i miał ułatwić pracę towarzystwom, zajmującym się opieką nad samotnymi kobietami.

Cenzor angielski dostrzegł w tym filmie „niemoralność” i wydał opinię, że filmu nie należy wyświetlać. Na szczęście, w Anglii nie ma cenzury filmowej z urzędu; istnieje jedynie zrzeczenie cenzorów filmowych, utrzymywane przez biura kinowe i przez teatry świetlne, które dają ocenę wszystkim obrazom i kwalifikuje je do wyświetlania. Kina dobrowolnie podporządkowują się decyzjom tego zrzeczenia cenzorów, którego prezesem do niedawna był znany dziennikarz i poseł T. P. O'Connor, a na którego czele obecnie stoi były minister spraw wewnętrznych Edward Stortt.

Przez długie lata nie było słyhać narzekania na tę dobrowolną cenzurę filmową. Ale zakaz, nałożony na „Nocny Patrol” poruszył opinię angielską, która twierdzi, że nawet taka łagodna i nieprzymuszona cenzura okazuje się często szkodliwa. Opinia ta domaga się, aby dobór cenzorów był lepszy i aby staranniej wykonywali oni swoje zadanie.

„Powiada się często — dowodzi jedno z pism — że dobroczynny despotyzm byłby najlepszą formą rządzenia, gdyby tylko można było zabezpieczyć sobie despotę, na którym można było polegać — co jest przecież rzeczą niemożliwą”. To samo z cenzurą, która byłaby pożyteczna, gdyby można było znaleźć rozumnych cenzorów — co jest prawie niemożliwością.

W sprawie wdał się Shaw, który przypuścił wściekły atak na cenzurę. Opowiada on, jak w jakimś kinie oglądał głupi obraz z życia marynarzy i jak musiał uciekać z kina po kilku scenach miłosnych między marynarzami a prostytutkami. Oburza się, że taka pornografja jest dopuszczalna, a obraz o szlachetnych tendencjach jak „Patrol Nocny”, jest zabroniony. Uważa on cenzurę za absurd. Jeżeli ktoś dostrzeże pornografię w jakimś obrazie, „znajdzie lekarstwo we własnych rękach: ustanie i wyjdzie z kina, i będzie unikał tego kina na przyszłość i tych obrazów, w których występują aktorzy, zniżający się do pornografji”. A takich cenzorów, co to puszczają pornografię, a zabraniają wyświetlania obrazów umoralniających, radzi Shaw „zmieść razem z ich biurami i ich prawami do śmieci”. Ostatecznie „Patrol Nocny” pójdzie, bo, jak się rzekło, w Anglii nie ma cenzury ustawowej. A co powiedziałby Shaw, gdyby się dowiedział o wyczynach naszej urzędowej, przymusowej cenzury filmowej i widowskiej? Dokąd poszłyby ich „razem z ich biurami i ich prawami”?

J. S.

AKADEMJA

z okazji 5-lecia istnienia

Związku Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych

w teatrze „Ateneum” — (Czerwonego Krzyża 20), dnia 9 marca 1930 r.

Program.

1. Orkiestra. 2. Przemówienie Przewodniczącego Z. R. S. S. tow. K. Pużaka i odsłonięcie sztandaru Z. R. S. S. 3. Muzyka. 4. Deklamacje. 5. Popisy gimnastyczne i sportowe grup ćwiczebnych, przeplatane orkiestrą. — Przerwa. — 6. Odsłonięcie sztandarów klubów warszawskich. 7. Muzyka. 8. Popisy gimnastyczne i sportowe grup ćwiczebnych. 9. Deklamacje. 10. Muzyka. W ćwiczeniach brać będą udział kluby: „Skra”, „Sarmata”, „Start”, „Elektryczność”, „Lawina”, „Marymont” (drużyny męskie i żeńskie). W deklamacji wystąpią zespoły Warszawskiej Org. Młodzieży Tow. Uniwersytetu Rob. i „Startu”.

Początek o godzinie 10 rano.

Towarzysze!

Wzywamy Was, abyście stawili się jaknajliczniej na Akademii Z. R. S. S. ze sztandarami!

Hasło: „Warszawa — swemu sportowemu robotniczemu!”

Warszawski Okr. Komitet Robotniczy PPS. Rada Zawodowa m. Warszawy.

LEON WASILEWSKI O ZAGADNIENIACH MIEJSZOSCI T. ZW. TERYTORJALNYCH W POLSCE

ODCZYT TOW. LEONA WASILEWSKIEGO NA ZEBRANIU WARSZAWSKIEGO ODDZIAŁU T. U. R.

Onegdaj w lokalu Z. P. P. S. odbyło się zebranie dyskusyjne na temat zagadnienia mniejszości terytorjalnych w Polsce.

Zebrań zagaił tow. prof. Szymanowski, przewodniczący tow. sen. Kłuszyńska. Wyczerpujący referat wygłosił tow. Leon Wasilewski, znakomity znawca zagadnienia mniejszości narodowościowych.

Socjalizm, jako doktryna, posiada określony pogląd na szereg zagadnień, które znajdują swój wyraz w programie. Kwestja mniejszości narodowych jest zagadnieniem, które zostało teoretycznie przez Socjalizm polski rozwiązane przez przyjęcie stanowiska: samookreślenia narodów, t. zn. prawa każdego narodu, zamieszkującego teren państwa polskiego — do odrębnej własnej państwowości.

Realizacja tego postulatów, t. j. tworzenie się i powstawanie państw suwerennych, ma swoje źródło w państwach wielonarodowych, jako produkt rozkładu tych państw.

Postulat samookreślenia, w dotychczasowej praktyce, realizowany był na drodze działania wojennego. W dziejach znany jest jeden tylko wypadek wyodrębnienia państwowości, na drodze pokojowej — rozdzielenie dobrowolne Szwecji i Norwegii, będące dziełem socjalisty Brantinga.

Przy praktycznym realizowaniu postulatów samookreślenia nie udało się wyodrębnić całego narodu w jednostkę państwową. Na obszarach sąsiednich państw zamieszkują mniejszości narodowe w różnych ilościach. W Polsce liczbowa zagadnienie mniejszości „terytorjalnych” wygląda następująco:

Na terenie Państwa Polskiego zamieszkuje:
6 milionów Ukraińców,
2 miliony Białorusinów,
100 tysięcy Litwinów.

Najistotniejszym zagadnieniem jest zagadnienie ukraińskie i białoruskie. Zagadnienie narodowościowe może być rozwiązane w sposób różnorodny.

W obecnych warunkach żadne państwo nie zgodzi się dobrowolnie na terytorjalne wyodrębnienie mniejszości.

W państwach faszystowskich istnieje bardzo silny kurs w kierunku wynaradawiania kulturalnego mniejszości.

W Niemczech proces wynaradawiania mniejszości polskiej istnieje, mimo gwarancji konstytucyjnych, dzięki specjalnemu nastawieniu części społeczeństwa niemieckiego.

Rosja sowiecka prowadzi politykę, która ma na celu silniejsze związanie i utrzymanie Związku Republiki — drogą nadawania republikom samorządu terytorjalnego i autonomii. Z roku na rok prawa autonomiczne tych republik są jednak zmniejszane.

Jednym państwem, w którym elementy różnorodności są zadowolone,

jest Szwajcaria. Tłumaczy się to nie tylko względami historycznymi, ale przede wszystkim zadowoleniem ludności z systemu kantonów, który gwarantuje autonomię kulturalną i narodową, i stwarza warunki, w których współżycie tych narodowości układa się pomyślnie.

W Polsce kwestja narodowościowa nie przedstawia się jednolicie.

Białorusini i Ukraińcy, we wzajemnym stosunku, terytorjalnie nie mogą być jeszcze rozgraniczeni, z uwagi na niski stopień uświadomienia mas ludowych w pewnych miejscowościach pierwotna ich forma językowa i brak narodowej inteligencji. Na każdym odcinku mamy do czynienia z małym stopniem kultury i zainteresowań.

Na Wołyniu, w przeciwieństwie do Pollesia, ruch narodowościowy powstaje i rozwija się, ujawniać się zaczyna inteligencja, która przedewszystkiem podkreśla swoją odrębność narodową.

We Wschodniej Małopolsce, od 100 lat ruch narodowościowy rozwijał się, i tam ruch ten zrodził prasę, literaturę, przejawy sztuki. Dlatego większa tam jest świadomość narodowa.

Kresy wschodnie są krajem o ludności mieszanej. Długoletnie współżycie wytworzyło takie stosunki, że niektóre polskie mają etnograficzne większości rozrzucone w szachownicy. Politycznie ruch narodowościowy uregulować nie można.

Przy tym stanie rzeczy, na podkreślenie zasług fakt, że niema miast rdzennie ukraińskich albo białoruskich. Miasta mają charakter albo polski, albo polsko-żydowski.

Przeprowadzenie terytorjalnej granicy etnograficznej napotyka na poważne i o wiele nieprzezwyciężone trudności. Stosunki narodowościowe i ich procesy są bardzo płynne. Białorusini — katolicy polonizują się; natomiast Białorusini prawosławni, którzy przedtem rusyfikowali się, teraz odrusyfikowują się i krystalizują się wśród nich pojęcie narodowości własnej.

W tych warunkach, praktycznie wykonanym, z wielkimi trudnościami, jest program autonomii terytorjalnej. Nawet autonomia terytorjalna spotka wiele przeszkód, a przedewszystkiem ze strony narodów ukraińskiego i białoruskiego, ze względu na ich stan organizacji narodowej i stopień kultury.

Zagadnienie mniejszości narodowych jest możliwe do rozwiązania w drodze pokojowej — wyłącznie w skali międzynarodowej. Socjalizm dąży do usunięcia tego wszystkiego, co rozdziela i podnosi to wszystko, co łączy narody.

W drodze do zwycięstwa Socjalizmu autonomia terytorjalna dla narodów ukraińskiego i białoruskiego jest spełnieniem obowiązku socjalistycznego.

W dyskusji nad referatem tow. Wasilewskiego zabierali głos: pos. Karnicka, tow. tow. Diamond, Szymanowski, Lutze-Birk, oraz inż. Trylski.

BUDŻET W KOMISJI SENACKIEJ

Prace komisji budżetowej Senatu dobiegają końca. W ciągu dnia wczorajszego rozpatrywano budżet Monopolów Państwowych.

W dyskusji przemawiała pom. in. tow. Kłuszyńska, która podniosła sprawę pracowników, zatrudnionych w monopolach państwowych.

„Monopole — mówiła tow. Kłuszyńska — pracując bez konkurencji, powinny kroczyć na czele przykładowych pracodawców. Tymczasem robotnicy psychicz-

nie czują się gorzej, niż w fabrykach prywatnych. Są pod groźbą redukcji ze względu na zamierzone wprowadzenie maszyn, co aczkolwiek może dać korzyści ekonomiczne, ale szkodzi społeczeństwu. Sprawa emerytur i umowy zbiorowej powinny być uregulowane, a wpływ monopolu na podwyższenie zarobków mógłby ukształtować inaczej koniunkturę w kraju. Oszczędnością nie może się monopol zasłaniać, skoro ma na samochody sumę 310 tysięcy złotych.

BILANS BANKU POLSKIEGO

Bilans Banku Polskiego za drugą dekadę lutego r. b. wskazuje zapas złota 701 milj. 004 tys. zł., t. j. o 50,9 tys. zł. więcej, niż w poprzedniej dekadzie. Pieniądze i należności zagraniczne zaliczone do pokrycia zmniejszyły się o 11 milj. 638 tys. zł. do sumy 355 milj. 907 tys. zł., niezaliczone do pokrycia o 721 tys. zł. do sumy 99 milj. 232 tys. zł. Portfel wekslowy spadł o 5 milj. 804 tys. zł. i wynosi 670 milj. 321 tys. zł. Pożyczki zastawowe zmniejszyły się o 1 milj. 427 tys. zł. do kwoty 69 milj. 435 tys. zł. Inne aktywa wynoszą 99 milj. 952 tys. zł., zatem 232 tys. mniej, niż w

poprzedniej dekadzie.

W pasywach pozycja natychmiast płatnych zobowiązań wzrosła o 69 milj. 238 tys. zł. (553 milj. 038 tys. zł.). Obieg biletów bankowych zmniejszył się o 42 miliony 900 tys. zł. (1.165.248 zł.). Pokrycie obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań wyłącznie złotem wynosi 40,80 proc. (10,80 proc. ponad pokrycie statutowe), pokrycie kruszcowo - walutowe 61,50 proc. (21,51 proc. ponad pokrycie statutowe), wreszcie pokrycie złotem samego obiegu biletów bankowych wynosi 60,16 proc. (PAT).

Nabożeństwo żałobne za duszę

Ś. + P.

BORYSA LUBARSKIEGO

Prawnika, byłego członka partii SDKPiL i P. P. S. i S. D. Mięszewików oraz za duszę

OLGI LUBARSKIEJ

brata i siostry niewinnie rozstrzelanych w Moskwie, odbędzie się w sobotę d. 1 marca o godz. 5 po południu w cerkwi prawosławnej przy ul. Podwale 5.

O czym powiadamia przyjaciół i znajomych oraz byłych towarzyszy partyjnych

Brat.

PRZEGLĄD PRASY

„Ofensywa” B. B.

Zapowiedziana przed paroma dniami szumnie „ofensywa” BB przeciw Sejmowi przycichła nagle, zanim zdolała się „rozwinąć”. Prasa „sanacyjna” sama nie wie, jaką przybrać postawę. Podczas gdy „Przegląd Wieczorny” określa nastroj wczorajszy w Sejmie, jako ciszę po burzy, bratni „Czerwoniak” przewiduje raczej ciszę przed burzą i obłudnie załamuje ręce nad gorszącymi zajściami w Sejmie, przemilczając jednak, że to B.B. ponosi główną — jeśli nie wyłączną — winę za wszystkie zajścia i awantury.

„Gazeta Polska” podaje tendencyjnie zabawione sprawozdanie z przebiegu obrad komisji wojskowej, a w tytule ujawnia całą głębię, lub — jak kto woli: płytkość swej demagogii, pisząc o „opozycji, jako o „destruktorach” armji. „Polska Zbrojna” sekunduje wiernie organowi „pułkowników”, nazywając w tytule wybór tow. Pająka na przewodniczącego komisji wojskowej „prowokacyjnym”.

Nawet starczy „Czas” używa tego samego określenia, składając dowód, że zgrybiał już także w „sanacji” i że jak ta „uskrzydłona wesz” — wyrażenie prof. Jaworskiego z tegoż „Czasu” — ciągnie ku Belwederowi, nie mając nic do stracenia, a wciąż oczekując, że coś nieoczekiwanie wygra. Za awantury BB „Czas” chciałby zrzucić odpowiedzialność na opozycję i sprowokować „zamknięcie, może nawet rozwiązanie Sejmu”.

Tylko tak dalej w tym duchu, panowie od „sanacji”, a pogrzebiecie się własnymi rękoma!

„Naprzód”, analizując taktykę B. B., nazywa tragedją B. B. moment dymisji Rządu Świątalskiego:

„Rząd p. Bartla nie jest tym rządem, dla którego BB. został utworzony, trzeba ten rząd zwać. Ba, jak może klub, który nie zmienił swej nazwy, pozostawiając w niej słowa „dla współpracy z rządem”, zwać rząd, nie wyrzekając się — twarde to słowo — swej „ideologii”?

„Wali się też w Sejm, co się ma pod ręką. Próbuje się rozsadzać jego komisje, próbuje się robić obstrukcję, ogłasza się manifesty i szkaluje się jego głowę — konsekwentna gra z oczyma utkwionymi w jeden cel: unieruchomić Sejm, a temsamem utracić rząd, który próbuje z tym Sejmem wejść w normalne stosunki.

„Im gorzej, tem lepiej — oto dewiza BB. Doprowadzić do zametu, do walki wszystkich przeciw wszystkim — w takim stanie czy jedynym ratunkiem nie jest silny rząd, nie jest choćby dyktatura? I tu dochodzimy do wyciągnięcia wniosku z konsekwencji czynów BB.: do stwierdzenia, że robota jego ma najmniej na oku dobro państwa, a najwięcej — służbę dyktatury”.

„Gazeta Warszawska” pisze z powodu zajść na komisji wojskowej:

„Jeśli zabija wywołane przez członków BB. mają jakieś sens polityczny, a nie są tylko następstwem wzrastającej w tym klubie nerwowości naskutek szeregu niepowodzeń politycznych, to ten cel chyba, że chcą oni narzucić swą wolę Sejmowi przez burdy i awantury. Taktyka ta jest chybiona, bo położenie w kraju gruntowne uległo zmianie. Nieudolność polityczna sanacji i jej barbarzyńskie metody rządzenia wywołały powszechną ku niej już niechęć, a nienawiść. Obecnie nieskoordynowane i nieobmyślane odruchy członków BB. w Sejmie i poza Sejmem musi uznać opinia publiczna za objaw słabości obywatela i zapowiedź jego bliskiej politycznej śmierci”.

„Kurjer Warszawski”:

„Zajścia wczorajsze nawet najzgorzalszym optymistom nasunęły smutne refleksje. Tym razem atak ma na celu rozpręczenie prac sejmowych, obniżenie powagi uchwał, dekompletowanie ciała deliberującego i wywoływanie atmosfery podniecenia i niepewności.

Co na to powie rząd p. Bartla, jeszcze nie wiemy. Dotychczas p. Bartel, głoszący hasło współpracy z Sejmem, milczy, pozwalając się na zaufanie czynników decydujących. Tymczasem i klub BB. powołuje się również na takie zaufanie. Mówią w Sejmie nawet o tem, że p. Ślawek w swoich poczynaniach w obecnej sytuacji nie jest obowiązany do uzgadniania swego stanowiska z p. premierem Bartlem. Mówią, że i p. Bartel nie zasięga opinii najliczniejszego klubu, którego zadaniem ma być popieranie rządu”.

„A. B. C.”:

„Nie ulega wątpliwości, że, oprócz względów konkurencyjnych w stosunku do bartłowców, wchodzi tu jeszcze w grę inne rachuby. Sanacja się wali, wpływy jej w kraju zmalały do zera, uzupełniające wybory w okręgach mogą tylko ujawnić niepopularność sanacji w kraju. Już wybory uzupełniające w sandomierskiem wykazały strach sa-

Kronika polityczna

KONFERENCJA MIN. ZALESKIEGO Z POS. RAUSCHEREM.

Wczoraj odbyła się w Min. Spraw Zagranicznych godziwna konferencja p. Ministra Zaleskiego z posłem Rzeszy Niemieckiej w Polsce, Ulrichem Rauscherem. Na konferencji tej pos. Rauscher przedstawił ministrowi stanowisko Rzeszy Niemieckiej w sprawie traktatu handlowego. Jak wiadomo, pos. Rauscher powrócił wczoraj, po 5-dniowych naradach w Berlinie, dla kontynuowania prac traktatowych.

NOMINACJA NOWEGO STAROSTY GRODZKIEGO.

Nowym starostą grodzkim na okręg Warszawa - Praga został p. Dalewski.

POLSKO - BULGARSKI TRAKTAT ARBITRAŻOWY.

(PAT). Parlament bułgarski ratyfikował jednomyślnie, bez dyskusji, polsko-bułgarski traktat konylacyjny - arbitrażowy.

POSEŁ PATEK PRZYJEŻDZA DO WARSZAWY.

PAT. donosi z Moskwy, iż poseł Patek odjechał wczoraj do Warszawy.

WOLNA POSADA SZEFA BIURA PRZY MIĘDZYNARODOWYM INSTYTUCIE ROLNICTWA W RZYMIE.

(PRESS). Min. Rolnictwa ogłasza, że wakuje posada szefa biura nauk społecznych przy Międzynarodowym Instytucie Rolnictwa w Rzymie z pensją 48 tys. lirów rocznie. Wymagane jest wykształcenie akademickie i gruntowna znajomość języka francuskiego i dobra znajomość języka angielskiego lub niemieckiego. Zgłoszenia przyjmuje Wydział ekonomiczny Min. Rolnictwa (Senatorska 15) tylko do 3 marca b. r.

POSIEDZENIE Głównej Komisji Wyborczej

Dnia 28-go b. m. o godz. 6-ej popoł. odbędzie się w sali konferencyjnej ministerstwa sprawiedliwości posiedzenie głównej komisji wyborczej, pod przewodnictwem generalnego komisarza wyborczego, p. Giżyckiego.

Komisja zapozna się z urzędowymi wynikami wyborów w okręgu sandomierskim i na ich podstawie przyzna mandaty poselskie 5-ciu wybranym w tym okręgu posłom na sejm.

Jednocześnie główna komisja wyborcza przeprowadzi weryfikację mandatów poselskich nadanych z list państwowych, gdyż w związku z wyborami w okręgu sandomierskim, na podstawie proporcjonalnego obliczenia prawdopodobnie straci 1 mandat lista państwowa Nr. 2 (PPS), a zyska 1 mandat lista państwowa Nr. 10 (Stronnictwo Chłopskie).

W tym wypadku mandat poselski utraciłby poseł Adam Szczypiorski (PPS — Frakcja rew.), a zyskałby mandat inż. Wierzbianski ze Lwowa. (Iskra).

WYDANIE PRZESZKARZONEGO O FAŁSZOWANIE PIENIĘDZY W PROCESIE BACHRACHA

Agencja PRESS donosi, że Senat Gdański zdecydował się wydać sądowi polskiemu współoskarżonego w procesie fałszerskim b. aspiranta policji Bachracha, Dawida Zukermana, Zukermana, jako współoskarżonego, przebywał na wolnej stopie za kaucją 1000 zł. Gdy sąd rozpiął termin rozprawy w sprawie Bachracha, Zukerman uciekł do Gdańska, gdzie ukrywał się cały szereg miesięcy. Sąd nakazał aresztowanie Zukermana, a gdy okazało się, że przebywał on na terenie Gdańska, zostały rozpoczęte rokowania o wydanie go. Zukerman został już wysłany do Warszawy i oddany do dyspozycji władz sądowych.

nacji przed jakąkolwiek próbą sił wyborczych.

Pozatem Sejm, wydobywający na wiecach nadużycia pomajowe, niedołęstwo w walce z kryzysem oraz bezplanowość i bezhołowie w sprawowaniu rządów, staje się coraz bardziej niewygodny dla sanacji, a przedewszystkiem dla grupy pułkownikowskiej.

Stąd parcia do awantur, stąd zaciekle krucjata przeciw jakiegokolwiek formie współpracy z Rządem z Sejmem. A nuż się uda raz na zawese rozstać z Sejmem, wglądającym we wszystko?!”

TELEGRAMY

O ROZPISANIE NOWYCH WYBORÓW WE FRANCJI

Paryż, 27 lutego. (AW.). Prasa paryska wskazuje na trudności, jakie wylonily się co do możliwości utworzenia Rządu przez Tardieu, wobec odmowy współpracy ze strony radykałów lewicowych. Wprawdzie Tardieu'emu udało się dojść do porozumienia z poszczególnymi frakcjami, jednak nie zapewni mu to jeszcze większości.

„Matin” stwierdzając, iż w Izbie nie ma żadnej zdecydowanej większości, ani prawicowej, ani lewicowej, widzi jako jedynę wyjście z sytuacji — rozwiązanie parlamentu. Również rozwiązania izby wymaga się niemal cała lewica parlamentarna.

Pisma radykalne stwierdzają, iż Tardieu jest obecnie zaufanym człowiekiem prawicy i może utworzyć jedynie gabinet

prawicowy, z którym jednak radykali będą walczyć wszelkimi środkami. Wyłaniają się dwie możliwości utworzenia nowego gabinetu: prawicowego, względnie gabinetu, w którego skład weszłyby większość kolegów Tardieu z poprzedniego rządu. Organ Daladiera „La République” uważa, iż Tardieu może stworzyć jedynie prawicowy gabinet bojowy, któremu radykali odmówią wszelkiego poparcia.

Tow. Leon Blum w socjalistycznym „Populaire” stwierdza jedynie możliwość utworzenia przez Tardieu rządu prawicowego, wobec którego socjaliści uprawiać będą zdecydowaną opozycję. Nad wszelkimi przewidywaniami prasy góruje jednak żądanie rozwiązania Izby i rozpisania nowych wyborów.

FRANCJA PRZECIWKO ROZEJMOWI CELNEMU

Genewa, 27 lutego. (PAT). Delegat francuski na konferencję w sprawie rozejmu celnego Sirruys oznajmił, że Francja jest zmuszona sprzeciwić się zasadniczo rozejmowi celnemu ze wzglę-

du na skutki, jakie wywarły na gospodarce europejskiej ostatnie kryzysy finansowe w Stanach Zjednoczonych, a także ze względu na kryzys rolniczy oraz produkcji wina we Francji.

O ZMIANĘ ART. 13 PAKTU LIGI NARODÓW

Genewa, 27 lutego. (PAT). W ciągu dnia dzisiejszego komitet 11-tu obradował nad projektami poprawek do art. 13-go paktu Ligi. Dotyczą one alinea 1 tego artykułu, który postanawia, że strony wykonają decyzję instancji, której poddały spór, nie uciekając się do kroków wojennych przeciw członkowi Ligi, który do niej się zastosuje. Wobec postanowienia paktu paryskiego wzmianka o wojnie staje się tu zbędna. Do usunięcia tej wzmianki zmierzają poprawki lorda Cecilja. Francuski delegat Cot uważa za konieczne wzmocnienie ponadto końcowego postanowienia tego artykułu przez nadanie radzie prawa powzięcia uchwały większości głosów co do środków, mających zabezpieczyć

wykonanie decyzji. Na tem tle rozwinęła się dłuższa dyskusja pomiędzy lordem Ceciljem, Scialoją, Cotem i innymi członkami komitetu. Lord Cecil stanowiąco sprzeciwiał się wprowadzeniu tej inowacji do regulaminu obrad Rady, twierdząc, że cała siła Ligi polega właśnie na jednomyślności uchwał, co jest podstawową zasadą paktu, wyrażoną w artykule 5-tym. Scialoja udawał, że opowiedzenie się za wprowadzeniem poprawki Cota byłoby przekroczeniem kompetencji komitetu. Sokal proponuje odesłać propozycję Cota do komitetu arbitrażowego i bezpieczeństwa, wobec wielkiej wagi poruszonego zagadnienia. Dalszy ciąg dyskusji nad art. 13-tym odbędzie się jutro.

DYSKUSJA NAD USTAWĄ WĘGLOWĄ W IZBIE GMIN

Londyn, 27 lutego. (PAT). W głosowaniu nad ustawą węglową wniosek liberalny, domagający się usunięcia z pierwszej ustawy węglowej propozycji, dotyczących ograniczenia eksploatacji kopalni, został odrzucony 280 głosami: przeciwko 271. Rząd miał 9 głosów większości.

Większość składała się z 274 członków Partii Pracy i niezależnych, 4 li-

berałów i 2 nacjonalistów irlandzkich. Około 40 liberałów, wraz z Lloydem George'em, oraz konserwatyści, głosowali przeciwko rządowi.

Londyn, 27 lutego. (PAT). Na skutek nagłej niedyspozycji ministra Handlu i Przemysłu Grahama, dyskusja nad projektem ustawy węglowej zostanie odroczone.

PODATEK PRZEMYSŁOWY

Wczoraj odbyło się posiedzenie podkomisji skarbowej dla reformy podatku przemysłowego pod przewodnictwem prof. Krzyżanowskiego w obecności Min. Matuzewskiego i wiceministra Grodyńskiego, przystąpiono do dalszej debaty szczegółowej. Między in. przyjęto następujące tezy: „Za sprzedaż hurtową uważa się zbył wszelkiego rodzaju towarów wyłącznie kupcom i przemysłowcom, kółkom rolniczym i producentom rolnym, przedsiębiorstwom państwowym i komunalnym oraz organizacjom ubezpieczeń społecznych, celem odprzedaży, dalszej produkcji lub eksploatacji, zaś w innych wypadkach w ładunkach i ilościach wagiowych”.

Opodatkowanie obrotów przedsiębiorstw handlowych, uzyskanych przy sprzedaży towarów po ich przerobieniu w obcych przedsiębiorstwach przemysłowych, t. j. w innej postaci, aniżeli zostały nabyte, ustaliła komisja w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu na 1%.

Co do świadczeń przemysłowych komisja w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu ustaliła, że mogą one być płacone także w m. styczniu, to samo odnosi się do kart rejestacyjnych.

Na wniosek pos. Langera przyjęła komisja poprawkę, że przedsiębiorstwa prowadzące wydawnictwa dzienników i innych pism periodycznych oraz książek opłacają podatek przemysłowy tylko w formie świadczeń przemysłowych.

Na wniosek pos. Farbsteina komisja uchwalała, że policja nie ma prawa dokonywać czynności lustracyjnych.

Przesunięto również terminy płatności zaliczek na podatek przemysłowy, a to do 15 czerwca za pierwszy kwartał, do 15 sierpnia za drugi kwartał, do 15 października za trzeci kwartał, do 15 lutego za czwarty kwartał.

W sprawie odwołania komisja, na wniosek posłów Lewandowskiego i Świeckiego, przyjęła poprawkę, że w razie nierozstrzygnięcia odwołania w terminach ustawowych wymiar podatku będzie prawomocny w myśl wniosku płatnika zawartego w odwołaniu.

Przyjęto również wniosek, że w wypadkach gospodarczo uzasadnionych lub konieczności wypływających z położenia poszczególnego płatnika służy Ministrowi Skarbu prawo całkowitego lub częściowego zwolnienia od podatku, odroczenia, rozkładania na raty, jakoteż częściowego lub całkowitego umarzania zaległych kwot podatku przemysłowego oraz darowania skutków niedotrzymania wszelkich przewidzianych w ustawie niniejszej terminów, jakoteż umarzania odsetek za odroczenie i kar za zwłokę.

Odnosnie do art. 94 ustawy o podatku przemysłowym przyjęła poprawkę, że Minister Skarbu ma prawo znowić, względnie zawieszać podatek obrotowy od transakcji eksportowych co do surowców oraz produktów gospodarstwa rolnego.

ZNOWU WZROST BEZROBOCIA

Podług danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, tygodniowe sprawozdanie z rynku pracy za okres od 15 do 22 lutego wlicznie wykazuje 277.212 bezrobotnych, w tej liczbie 54.923 kobiet. W stosunku do poprzedniego tygodnia liczba bezrobotnych zwiększyła się o 8.697.

Bezrobocie wzrosło w następujących P. U. P.: woj. śląskie o 1.896, Białą o 871, Sosnowiec o 853, Łódź miasto o 715, Gdynia o 459, Żyrardów o 288, Kraków o 287, Nowy Sącz o 274, Włocławek o 254, Częstochowa o 249, Przemyśl o 237, Poznań o 222, Stanisławów o 180, Piotrków o 166, Lwów o 164.

Z FUNDUSZU BEZROBOCIA

W dniu 27 lutego r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia.

Przyjęto do wiadomości sprawozdanie Komisji Lokalowej Zarządu Gł. F. B. Na wniosek Komisji Budżetowej przyjęto, opracowany przez Dyrektora F. B. preliminarz budżetowy tej instytucji na miesiąc marzec r. b. Na zasiłki dla bezrobotnych robotników prelimitowano: 16.795.800 zł., na przejazdy bezrobotnych 4.100 zł., na wynagrodzenia dla instytucji zastępczych F. B. 587.850 zł.

Z tytułu wkładek zabezpieczeniowych od zakładów pracy, za zatrudnionych robotników przewiduje się wpływ 3.780.000 zł.

Na wniosek Komisji Administracyjnej postanowiono wystąpić do Ministra Pracy i Opieki Społecznej o przedłużenie okresu zasiłkowego do 17 tygodni dla bezrobotnych robotników, którzy ukończyli lub ukończą do dnia 30 kwietnia r. b. 13-to tygodniowy okres zasiłkowy. Wniosek powyższy dotyczy szeregu okręgów, dotkniętych klęską bezrobocia. Następnie uchwalono przekazać niektóre czynności Funduszu Bezrobocia samorządom miejskim i wiejskim, jako instytucjom zastępczym, tam gdzie dotychczas nie nastąpiło jeszcze to przekazanie.

W SPRAWIE SKASOWANIA I-EJ I IV-EJ KLASY NA KOLEJACH

W uzupełnieniu wiadomości o projektowaniu ekasowaniu od 15 maja r. b. I-ej i IV-ej klasy na kolejach, Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia, że, zgodnie z projektem rozporządzenia, wniesionem na Radę Ministrów, klasa I-sza zachowana byłaby, oprócz pociągów międzynarodowych, również w pociągach komunikacji wewnętrznej o większym znaczeniu gospodarczym i turystycznym, jak np. w pociągach do Zakopanego i t. d. Zupełnemu ekasowaniu uległaby tylko klasa IV-ta, utrzymywana dotychczas na terenie b. zaboru pruskiego. Skasowana I-sza klasa zamieniona byłaby na klasę II-gą.

DNIA 3 MARCA
W „ATENEUM”
Czerwonego Krzyża 29
ODBEDZIE SIĘ

„BAL POBUDKI”
Bilety nabyć można w Redakcji „POBUDKI” i „ROBOTNIKA”.

Weneryczne skórne i niemoc elektro-
Dr. M. ALTFELD leczenia,
8 — 11 r., 3 — 9 w. HOZA 50
(przy Marszałkowskiej)
Nieznajomym ceny lecznicowe.

Dr. Jan Ałapin Królewska 31
(obok Marszałk.)
Weneryczne, syfilis, tryper. Niemoc płc.,
chor. skórne. Analizy krwi i tryperowe. Ro-
botnikom i prac. **ceny lecznicowe.**
Przyjmuje do 8 1/2 wieczór. Niedz. i Święta
do 2 pp.

Weneryczne syfilis, tryper, niemoc elektro-
Dr. Z. FAJNCYN piciowa, gabinet elektro-
leczniczy światło.
Leszno 36. Przyjm. 9 r.—9 w. **Ceny lecznicowe**

Weneryczne chor. u kobiet i dzieci,
przyjmuje lekarka
Młodowa 7, godz. 2—3 w lecnicy.

Weneryczne, niemoc płciowa
Chor. skóry, włosów. Rentgen. Analizy
D-med. J. Gelbfisz
ul. Złota 27 (obok Dworca Głównego)
Przyjm. 9 r.—9 w. Niedziela 9 r.—6 w.
Ceny lecznicowe.

Wiadomości z całego kraju

OSTRÓW MAZOWIECKA SKAZANIE NOŻOWCÓW BEBESOWSKICH W OSTROWI MAZOWIECKIEJ

W dn. 18 lutego znalazła swój epilog w Sądzie Grodzkim w Ostrowi sprawa bestjałskiego napadu „działaczy” bebesowskich na tow. Jana SIENICKIEGO.

W lipcu z r. w biały dzień w śródmieściu dwaj znani palkarze bebesowscy, WAGNER i BUDNY, kilkakrotnie karany za rozprawy nożowe — napadli z nożami i pałkami na tow. SIENICKIEGO, bez żadnych absolutnie powodów. Zadali oni napadniętemu ciosy nożem w rękę oraz dotkliwie pobili go pałkami po głowie. Tylko dzięki pomocy przypadkowych przechodniów udało się uratować tow. SIENICKIEGO od śmierci, względnie ciężkiego okaleczenia. Policja zachowała się w tej sprawie z przedziwną powściągliwością; służbowy policjant, zamiast skierować ranne do lekarza, przypatrywał się tłumowi, zebranemu przed domem, gdzie opatrywano napadniętego. Ludzie cywilni sprowadzili dorożkę i odwieźli ranne tow. SIENICKIEGO do doktora.

Kiedy po opatrunku tow. SIENICKI zgłosił się na posterunek, tam niechętnie spisano protokół, nie ułano przeczytać świadectwa lekarskiego, miano jakieś wątpliwo-

ści, dzwoniło do lekarza i t. d.

Tymczasem „bohaterscy” palkarze tryumfalnie spacerowali po mieście, odgrając się, że wszystkich pepesowców tak urządzi. Mimo, że sprawa odbyła się z oskarżenia publicznego policja nie zjawiła się na rozprawę.

Sąd, po rozpatrzeniu sprawy napadu, skazał „bohaterów nożowników” na trzy miesiące więzienia.

Wyrok ten godzi nie tylko w skazanych, lecz także i w organizatorów akcji wyborczej do Rady Miejskiej, rozdawców tajemnych „funduszy dyspozycyjnych”, w policję, współdziałającą w rozbijaniu wieców przedwyborczych P. P. S. z nożowcami, a przede wszystkim — w miejscową administrację, która poraz pierwszy w naszym mieście wytworzyła atmosferę bezprawia, bezkarności za napady i rozbijanie wieców opozycji.

Szkoda tylko, że skazani zostali ciemni, zdemoralizowani robotnicy, a nie prawdziwi sprawcy, miejscowe tuzy, robiące „politykę” pod ciemną gwiazdą.

ŁÓDŹ

KONFERENCJA P.P.S., NIEM. SOCJAL. PARTII PRACY, BUNDU I KLASOWYCH ZW. ZAW. W SPRAWIE SYTUACJI GOSPODARCZEJ

Z inicjatywy OKR. PPS. odbyła się konferencja przedstawicieli PPS, Niem. Socj. Partii Pracy, Bundu i klasowych Zw. Zaw., poświęcona sytuacji gospodarczej, sprawie walki z kryzysem gospodarczym i pomocy bezrobotnym. W wyniku konferencji wysunięte zostały następujące postulaty:

- 1) Przedłużenie okresu zasiłkowego do 26 tygodni w roku, oraz podwyższenie wysokości normy zasiłków.
- 2) Natychmiastowe wprowadzenie na zasadach ustawowych państwowej akcji doraźnej pomocy dla wszystkich bezrobotnych, starców, inwalidów pracy oraz robotników młodocianych.
- 3) Natychmiastowe przyznanie zasiłków z Funduszu Bezrobocia tym wszystkim robotnikom, których pełny zarobek tygodniowy nie przekracza trzydziennego umówionego zarobku.
- 4) Zorganizowanie pomocy w postaci odżywiania, odzieży i pomocy lekarskiej.
- 5) Zagwarantowanie samorządom od-

powiednich kredytów na zorganizowanie i prowadzenie robót publicznych oraz inwestycyjnych, celem zatrudnienia większej ilości bezrobotnych.

6) Uruchomienie robót publicznych przez Państwo, wstrzymanie podwyżki komornego dla mieszkań robotniczych jedno i dwu izbowych, oraz wstrzymanie eksmisji bezrobotnych i pół bezrobotnych.

Konferencja postanowiła powołać do życia stały Komitet Partii Socjalistycznych i Klasowych Związków Zaw., którego zadaniem, obok realizacji wysuniętych postulatów, będzie organizowanie odporu usiłowaniom przemysłowców, zmierzającym do obniżenia płac i pogorszenia warunków pracy. W ciągu najbliższych tygodni Komitet przeprowadzi akcję masową, uświadamiającą ogół robotniczy Łodzi o przyczynach i skutkach szalejącego kryzysu i konieczności podjęcia walki z tym stanem rzeczy.

GRÓJEĆ

JAK WYGLĄDA GOSPODARKA „SANACYJNO”-BEBESOWSKA W POW. KASIE CHORYCH

Po „uzdrowieniu” gospodarki przez p. Polakiewicza, objęli urządowanie major Słotwiński, jako komisarz i Egermajer, dyrektor. Obaj ci panowie nigdy nie mieli nic wspólnego z instytucjami ubezpieczeniowymi, a dyrektor Egermajer nie skończył nawet... „6-ciodniowych kursów”, gdyż nie jest „majorem”, a jak sam twierdzi, ma „zielone pojęcie” o Kasach Chorych.

Gospodarkę rozpoczęli od udekorowania biura portretem Piłsudskiego. Sześć - miesięczna gospodarka przedstawia się następująco: poprzednio pracowało w Centrali Kasy 7-miu pracowników i kosztu administracyjne nie przekraczały 10 proc., obecnie pracuje 13-tu pracowników. Zwolniono dwóch lekarzy, ze względów „oszczędnościowych” (jak się dowiadujemy, zwiększone koszty administracyjne, wpisuje się na placę personelu leczniczego). Na głównego inkasenta zaangażowano karbowego p. Bobowskiego, który jest sekretarzem BB. na pow. Grójce i miał inkasować składki od pracodawców, oraz ubezpieczać robotników, zajmuje się zakładaniem z pracodawcami tak zwanego „Kola Bezpartyjnego”; drugi zaś inkasent, ze względu na „zbyt szeroki kredyt” u pracodawców, nie ma odwagi ściągać gotówki. Następstwa są takie, że Kasa, na czele z lekarzem p. Mulewiczem (słynny chirurg z Tarczyna), odmawia wypłacania zasiłków, odsyłając członków z powodu braku gotówki po zasiłki do pracodawców. Leczenie chorych i sposób ich załatwiania jest poprostu skandalem. Kierownictwo, jak i cały personel Kasy nie liczą się zupełnie z obowiązującą Ustawą o Kasach Chorych i Regulaminem dla chorych, zatwierdzonym przez Okr. Urząd Ubezpiecz.

Badanie chorych przez lekarzy odbywa się pod nadzorem dyrektora. Ostatnio jest obecny przy badaniu urzędnik ambulatoryjny, p. Kucharski i na Komisjach lekarskich decyduje, kogo należy zwolnić z pracy. Kiedy jedna z ubezpieczonych zaprzestowała przeciw obecności tego pana podczas badania, rozkazano jej „rozbić się”, mówiąc, że p. urzędnik wykreśli się twarzą do okna. Chora ta „oczywiście” została uznana przez Komisję za zupełnie zdrową a nawet nie przepisano jej lekarstwa.

Na podstawie uzyskanego przekazu do Warszawskiej Kasy Chorych, została zwolniona z pracy na kilka tygodni przez Komisję w Warszawie.

Świadczenia, leczenie i leki ograniczono do niesłychanych granic. Odmawia się leczenia członków rodzin, wbrew art. 33, obłożnie chorych nie zwalnia się z pracy, chorym na grype lekarz na czelny zapisuje po 5 gramów kwasu bornego (dwie łyżeczki), zalecając często płukać gardło. Ale czym? Zasiłków połączonych i dla karmiących Kasa nie wypłaca. Członkom, skierowanym przez lekarzy ambulatoryjnych do Centrali Kasy, odmawia się zwrotu kosztów przejazdu. Lekarstwa wydawane ze składnicy aptecznej są w stanie rozkładowym i bywają często omyłki, jak wydawanie formaliny do płukania gardła i t. p.

Robotnicy z cegielni Łęczeszce, w czasie choroby zmuszeni są chodzić po 24 km. do Centrali po zasiłki, zaś po lekarstwa 6 km. W tej sprawie interwenjował Zw. Strycharzy i, pomimo przyrzeczenia p. komisarza, ten stan rzeczy trwa nadal. Urzędnik ambulatoryjny p. Kucharski (BBS), urzęduje w stanie nietrzeźwym, obchodząc się brudnie z ubezpieczonymi, grozi im wybijaniem zębów itp. Po kilka razy dziennie wzywa się policję.

Stan finansowy Kasy — wobec tak złej gospodarki — pozostawia wiele do życzenia. Pensji lekarze nie otrzymują od 3-ch miesięcy, zaś rachunków aptekom Kasa nie reguluje od 5-ciu miesięcy.

Pachołkowie p. Prystora aż nazbyt rozumieli swoją niszczycielską rolę w Kasach Chorych — i czy, wobec takiego stanu rzeczy, okólnik p. Prystora nie jest prowokacją?

LWÓW

PROCES UCZNIA O CIĘŻKIE POBICIE PROFESORA

W Kołomyży zakończyła się rozprawa przeciwko uczniowi 6 klasy gimnazjum ruskiego Mytłukowi, oskarżonemu o ciężkie pobicie prof. Gibczyńskiego. Został on skazany na 7 miesięcy więzienia.

KURS DLA KOBIET

Organizowany przez Zarząd Główny TUR, przy czynnym współudziale Centralnego Wydziału Kobięcego PPS. Kurs rozpoczyna się dn. 8 marca. Program: Zagadnienie socjalizmu; zagadnienie gospodarcze; ustrój państwa; pokój światowy; opieka społeczna; kwestia kobieca; zagadnienie wychowawcze; plagii proletariatu; cel i zadanie organizacji kobiet PPS; racjonalizacja pracy w gospodarstwie domowym; technika organizacyjna. Wykłady odbywać się będą na ul. Marszałkowskiej nr. 74.

NASZA RUBRYKA

Poszukiwanie pracy

Inteligentna panienka poszukuje posady w zakresie introligatorki, ekspedientki lub w wydawnictwie. Oferty proszę nadsyłać: Miedziana 18 m. 5.

Czeladnik piekarski piecowy lub miazer, poszukuje pracy, miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia pod Ozga Piotr, Antonówka poczta Ozdzytyczce, powiat Kowel.

Student medycyny udziela lekcji, korepetycji. Specjalność: łacina. Pańska 111 m. 32.

Z ŻYCIA PARTJI

KOMUNIKAT O. K. R. P. S.
WARSZAWA - PODMIEJSKA.

O.K.R. P.P.S. Warszawa - Podmiejska poleca Komitetem Dzielnicowym Okręgu Podmiejskiego do wiadomości, że w dniu 2 marca b. r., o godz. 10 przed południem, w lokalu O. K. R., Długa 19, odbędzie się Konferencja Samorządowa z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie; 2) Władze nadzorcze a Samorząd; 3) Gospodarka w Samorządzie; 4) Dyskusja.

Z uwagi na ważność przedmiotu, jakim jest zagadnienie polityki samorządowej w gminach, oraz znaczenie samorządu w życiu proletariatu miast i wsi, Komitet Dzielnicowy żądać winny wszelkich starań, by Konferencja była jaknajliczniej obsadzona. Członkowie O. K. R. proszeni są o punktualne przybycie.

WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S.

W poniedziałek, 3 marca, o godz. 6 wiecz. (Warecka 7) posiedzenie Egzekutywy OKR-u. w składzie następującym: Arciszewski, Barlicki, Boczkowski, Haupa, Krzesławski, Odrobina, Raabe, Sieczkowski, Sieradzki, Wołkiewicz, Woszczyńska, Wąsik, Wilczyński, Wysocki i Zawadzki Edward.

**

We wtorek, 4 marca, o godz. 6 wiecz. (Warecka 7) posiedzenie plenarne Warsz. Okr. Komitetu Robotn. P. P. S.

Uroczystość Warsz. Organizacji Tramwajowej P. P. S. W niedzielę, dn. 2 marca, o godz. 10 rano, w sali Zw. Rob. Przem. Metalowego, Leszna 53, odbędzie się uroczystość Rozwinięcia Sztandaru Warsz. Organizacji Tramwajowej P. P. S. — Koła Warzaty Głównie. W programie przemówienia i część koncertowa.

PIĄTEK, 28 b. m.

Praga, Godz. 7, w lokalu przy ul. Żąbkowskiej 41/43, zebranie członków. Referat wygłosił tow. Ławnik Antoni Baryka.

Jerozolima, Godz. 7 (Leszno 53) zebranie członków.

Ochota, Godz. 7 (Przemyska 18) zebranie członków. Referat wygłosił tow. Wierok Ludwik n. t. „Marksizm a Leninizm”.

Odczyt tow. sen. Sokołowskiego, organizowany przez Dzielnice Powązk, dziś o godz. 7 wiecz., został odwołany.

SOBOTA, 1 MARCA.

Koło Budowy Parowozów. Godz. 6 (Leszno 53) zebranie członków Koła.

MŁODZIEŻ

Egzekutywa K. C. Organ. Młodz. T. U. R. odbędzie swe posiedzenie w poniedziałek o godz. 6 popoł.

Z. N. M. S. Dnia 3 marca, w sali Zw. Sportowców (Długa 19) o godz. 20 odbędzie się wieczór dyskusyjny, na którym poseł tow. Niedziałkowski wygłosi referat n. t. „Taktika Polskiej Partii Socjalistycznej w Sejmie”. Wstęp wolny dla członków i wprowadzonych gości.

AKADEMICY W RUCHU ROBOTNICZYM

Na uwagę zasługuje inicjatywa, z jaką wystąpił Zw. Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej (Akademickiej). Ostatnio w poszukiwaniu nowych form tej współpracy, Z.N.M.S. urządził imprezę ciekawą zarówno w pomysłach, jak i w wykonaniu. Jest nią mianowicie Żywa Gazeta, jaką grupa akademików na redagować i wygłaszać na poszczególnych dzielnicach partyjnych w dwutygodniowych odstępach czasu, i w ten sposób informować o ważniejszych wydarzeniach z polityki krajowej, międzynarodowej, zagadnień kulturalnych, literackich, życia partii i dzielnicy.

Ostatnio odbyło się „wydanie” 1 numeru „Żywej Gazety” Z.N.M.S.-u na dzielnicy Żoliborz - Marymont, w lokalu przy ul. Mickiewicza Nr. 1. Licznie zebrani towarzysze i towarzyszkę z zacięciem słuchali zmieniających się w szybkie tempo ewangelicznych, jasnych i ciekawie opracowanych prelekcji na aktualne tematy w zakresie wyżej podanym. Odpowiednio dobrana treść i żywość formy materiału „Żywej Gazety” wróży jej powodzenie, czego dowodzi również ożywiona dyskusja, jaka się rozwinęła w dziele „Wolna Trybuna”.

Fa Marymoncie numer powtórzony zostaje na Starówce, potem na innych dzielnicach, przyczem zainteresowane Komitety Dzielnicowe proszą się o porozumienie z redakcją „Żywej Gazety”. Zw. Niez. Mł. Socj., Długa 19.

RUCH ZAWODOWY

Zebranie członków Związku Skórzanego (dalej ciąg) odbędzie się w niedzielę, 2-go marca, o godz. 11 rano (Warecka 7, II p.).

R. T. S. S.

Robotnicze Towarzystwo Służby Społecznej Posiedzenie Zarządu Robotn. Tow. Służby Społ. odbędzie się dn. 28 b. m. o godz. 8 wiecz., w lokalu przy ul. Wilczej Nr. 10 m. 3. Obecność wszystkich członków Zarządu konieczna.

KATASTROFA SAMOCHODOWA
NA SZOSIE SOBIESKIEGO

2 OSOBY RANNE

Nocy ub. na szosie Sobieskiego tuż za fortem Marszałka Piłsudskiego, wydarzyła się katastrofa samochodowa.

O godz. 1,30 zeszła, która jak wiadomo, jest wyasfaltowana, jechał z Wilanowa w stronę Warszawy z szybkością 20 — 25 klm. na godzinę samochód-taksówka Nr. 424, prowadzony przez kierowcę Józefa Janika. Za wspomnianym fortem kierowca zauważył stojący na jezdni samochód bez światła tylnego. Chcąc uniknąć katastrofy, Janiak gwałtownie zahamował. Z tego powodu tył samochodu zarzucił, wpadł do przydrożnego rowu i wywrócił się do góry kołami. Kierowca zdołał w porę wyskoczyć i tym sposobem wyszedł bez szwanku. Uratowany rzucił się o pomoc pasażerom, wydobywając ich z samochodu. Przejeżdżający samochód przewiózł ofiary katastrofy i kierowcę do 20 komisariatu. Tam przybył wkrótce lekarz Pogotowia. Stwierdził on, że pasażerka Marja Daniszewska doznała poranienia głowy, lewego ramienia i okolicy lewej skroni, zaś towarzyszącej jej Szaia Jakób Minc, rzeźnik, otrzymał ranę w okolicy lewego oka. Po opatrunku, poszwankowani pozostali w komisariacie, celem sporządzenia protokołu. Rozbitą częściowo samochód pozostał w rowie. Kierowca nieoświetlonego, stojącego na szosie auta, korzystając z zamieszania — odjechał.

TRAGEDIA BEZROBOTNEGO

Do biura „Niedzy wyjątkowej”, mieszczącego się przy zgromadzeniu sióstr miłosierdzia św. Kazimierza (Tamka 35) zgłosiła się po poradę do lekarza 24-letnia Emilia Marzewska. Marzewska, jako będąca bez pracy, przychodziła do wspomnianego biura na obiady. Oczekując na wizytę lekarza, Mar-

zewska, skorzystawszy z chwilowej samotności w poczekalni, wylała do przyniesionej z sobą szklanki esencję octową z buteleczki, poczem truciznę wypila. Lekarz Pogotowia, po zastosowaniu odpowiednich zabiegów, przewiózł ofiarę zawodu życiowego do szpitala Dz. Jezusa.

AFERA CUKROWA

Do mieszkania Stanisława Kapke (Wolska 42) wpadł kolega jego z czasów wojennych, Stefan Szmurło. Przybył oświadczając, że sprowadza go b. ważny i niecierpiący zwłoki interes handlowy, na którym można dobrze zarobić. Szmurło wtajemniczył K., że mając stosunki, może nabyć większą ilość cukru po cenie akcyzowej. Chodził tylko o to, by mieć na cel 1000 zł., które należy wpłacić już jutro do oddziału banku rolnego. Po chwili namysłu K., nie podejrzewając podstęp, wyraził chęć przystąpienia do interesu, umawiając się ze Szmurłem na dzień następny w poczekalni Banku Rolnego. Punktualnie o umówionej godzinie zjawił się tam Szmurło w towarzysztwie jakiegoś młodego i elegancko ubranego mężczyzny. Kapke wręczył Szmur-

le 1000 zł. gotówką. S., zapewniwszy, że za chwilę powróci z awizacją na cukier, znikł w korytarzu banku. Gdy jednak godziny mijały, a S. nie wracał Kapke zorientował się wtedy, że padł ofiarą oszustów, wskutek czego narobił alarmu i towarzysza Szmurły polecił aresztować. Okazało się, że jest to Jan Olszański. Do współudziału w oszustwie nie przyniósł się, twierdzi, że on w takim razie padł również ofiarą bezczelnego Szmurły, który był jego kolegą ze szkoły. Ze słów zatrzymanego wynika, że S. przyszedł do niego i poprosił, by udał się z nim do banku, gdzie otrzymać ma od pewnego pana 1000 zł. Olszańskiego zatrzymano w urzędzie śledczym do dyspozycji sędziego śledczego.

ZE SPORTU

POSIEDZENIE EGZEKUTYWY Z.R.S.S.

Dziś o godz. 19 odbędzie się, w lokalu Z. R. S. S., posiedzenie Egzekutywy Zw. Rob. Słow. Sport.

Wszyscy członkowie Egzekutywy proszeni są o punktualne przybycie.

SPORT ROBOTNICZY POD ZNAKIEM PRACY

PING - PONG.

Dziś odbędą się dalsze mecze ping-pongowo o robotnicze mistrzostwo stolicy. Grają w lokalu Skry gospodarze z Sarmatą, a w lokalu Czarnych Skra przyszłość z gospodarzami.

KOSZYKÓWKA.

W koszykówce męskiej Powiśle spotka się dziś z młodzikami Skry, a w kobiecej Skra I ze Startem II.

PIŁKA NOŻNA.

W sobotę na boisku Skry Gwiazda spot-

KONGRES NARCIARSKI W OSŁO

W czwartek rozegrany był w Oslo indywidualny bieg narciarski 17 klm., a w piątek odbędzie się konkurs skoków na skoczni w Holmenkollen. Z Polaków startują: Br. Czech i bracia Szostak.

Kongres narciarski w Oslo przy udziale 16 państw uchwalili zorganizować mistrzost-

wa FIS. w r. 1931, w Oberhof (Niemcy), przyczem postanowiono wprowadzić do programu bieg zjazdowy. Reprezentowane były następujące państwa: Norwegia, Szwecja, Finlandja, Szwajcaria, Austria, Polska, Węgry, Włochy, USA, Kanada, Francja, Anglia, Japonja, Lotwa i Niemcy.

NARCIARZE LWOWSCY W CZECHOSŁOWACJI

Na zawodach w Wołowcu w Czechach startowali narciarze lwowscy, którzy w biegu 13 klm. zajęli wszystkie pierwsze miejsca, a mianowicie wygrał Woronicki 1:07:25 przed Jakubowskim 1:08:14, Witkowskim, Szczepańskim, Westfalewiczem i Tromp-

czyńskim, zaś w biegu 18 klm. wygrał zawodnik czeski, a dalsze miejsca zajęli Polacy, a mianowicie: Woronicki 1:23:03, 3) Jakubowski, 4) Witkowski, 5) Lankosz, 6) Bernas, 7) Rayski, 8) Szczepański.

Ruch kult.-oświatowy

Kom. Wyk. Warsz. Org. Mł. T. U. R. Podaje do wiadomości członków, że organizuje kurs języka niemieckiego. Zgłaszać się do tow. Bełzówny (Chevrolet) Długa 19 w godz. 6 — 8 wiecz., telef. 162-19.

Koło im. M. Paszkowskiej. W niedzielę, 2 marca, odbędzie się Wycieczka do Muzeum Anatomicznego. Zbiórka o godz. 10,30 rano przed Muzeum, przy ul. Chałubińskiego róg Ozki. Bilety w cenie 50 gr. do nabycia na miejscu zbiórki.

Kursy bibliotekarskie Zarządu Głównego T. U. R.

Zarząd Główny TUR organizuje od jn. 23 marca do 6 kwietnia kurs dla pracowników bibliotek robotniczych. Program: rola bibliotekarza w robotniczych instytucjach oświatowych; propaganda czytelnictwa; technika bibliotekarska; prowadzenie czytelnika. Literatura: nauk społecznych, socjalistyczna, historii, przyrodniczo-naukowa, spółdzielcza, filozofii i dzieł pokrewnych, literatura piękna. Prócz wykładów odbywać się będą seminarja i wycieczki. Słuchacze mieszkać będą w internacie. Zgłoszenia do dn. 12 marca przyjmuje Sekretariat Generalny TUR. Warszawa, Czerwonego Krzyża 20.

KINO-REWJA „CAPITOL” Marszałk. 125

Pocz. g. 4⁰⁰.

SLIM (Karol Dane)

George K. Artur oraz piękna Józefina Dunn w tryskającej humorem i dowcipem szampańskiej komedii p. t.

„AWANTURY CHIŃSKIE”

Na scenie nowa rewja: R. Gierasiński wypowie po raz pierwszy w Warszawie monolog p. t. „Wynalazca” — taniec marynarzy w wykonaniu G. Gronowskiego. Duet taneczny — Kamińska — Gronowski wykona „Shimmy ekscentric”.

KINO-REWJA „PAN” Nowy Świat 40.

Na scenie rewja.

Nigdy niewyświetlany film rewelacyjny

p. t. „HIGIENA SEKSUALNA”

Z rozporządzenia władz

oddzielne SEANSE dla pań i panów.

DLA PAŃ o g. 4⁰⁰ i 6 pp.

DLA PANÓW o g. 8 i 10 wiecz.

Fotosty z tego filmu nie mogą być wystawiane na widok publiczny.

WEJŚCIE pań i panom

RAZEM bezwzględnie wzbronione.

KRONIKA

STAN POGODY.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: Dość pogodnie lub pogodnie, rankiem miejscami mglisto. W zachodniej połowie kraju lekkie przymrozki, na wschodzie silniejsze, przy ogólnym wzroście temperatury w ciągu dnia. Słabe wiatry południowo-wschodnie, potem południowe.

Odczyt o psychotechnice. W niedzielę, 2 marca, o godz. 13 odbędzie się w sali Kinematografu Miejskiego odczyt inż. Piotra Macewicza n. t.: „Co trzeba wiedzieć o psychotechnice?”. Odczyt ilustrowany będzie filmami, demonstrującymi nowoczesne metody egzaminowania maszynistów i szoferów.

Pierwszy Zjazd Lekarzy Szpitalnych. W niedzielę, 2 marca, odbędzie się w Warszawie (T-wo Hygieniczne, Karowa 31) pierwszy Zjazd lekarzy szpitalnych z całego kraju. Zjazd organizuje Związek lekarzy Państwa Polskiego (Chmielna 58).

Polskie Tow. Pomocy Ofiarom Wojny rok rocznie zwraca się do społeczeństwa z prośbą o zasilenie tej instytucji ubraniami, bielizną, obuwiem. Darami temi obdzielani są najbardziej potrzebujący.

Pobór. Dziś, w lokalu przy ul. Dobrej 72, odbędzie się dodatkowa komisja poborowa dla poborowych, zamieszkałych w komisariatach 14, 15, 17, 18, 24 i 25, podlegających P. K. U. Nr. 1. Na komisję tę winni zgłosić się wszyscy ci poborowi, którzy nie stawili się dotąd przed komisją poborową, a otrzymali wezwania z Komisarjatu Rządu.

Bal reprezentacyjny Polskiego Czerwonego Krzyża odbędzie się w salach Rady Miejskiej w dniu 1 marca. Bilety do nabycia u p.p. Gospodyń w biurze Okręgu-Oddziału Warsz. przy ul. Mazowieckiej Nr. 9 w godzinach od 10 do 2 popoł.

Z teatrów świetlnych

KINEMATOGRAF MIEJSKI — „SAMOTNI”.

Jest to bezsprzecznie jeden z lepszych obrazów, goszczących w danym momencie na ekranach stolicy. Zasługuje on na to miano przedewszystkiem dzięki treści filmu: niema w niej blichtru, niema sztucznych blasków — jest życie. Takie szare, biedne, codzienne życie dwojga ludzi, rzuconych wirami życia w rozrukane fale wielkiego miasta. Miasto ma swoje życie... a dwie szare kruszynki ludzkie swoje... Miasto jest wielkie, a radości i smutki takich dwóch zwykłych szarych „ludzi z tłumem” dla nich też są wielkie... a dla wszystkich szare i znikome. Obraz ujmuje bezpośrednio, olbrzymim wykorzystaniem efektów czysto kinowych i niezmiernie drobiazgowym opracowaniem i prawdziwą poezją, bijącą z cichego romansu dwojga biednych, zakochanych serc.

Obraz godny widzenia.

I. K.

CAPITOL — CHIŃSKIE AWANTURY.

Wesołe przygody dwóch komików na tle „Chin” (chwilami zabardzo przypominające dekoracje) są naprawdę wesołe, pomysłowe i tak żywe, że uwaga widza pozostaje w ustawicznym napięciu. Całość znakomicie wyreżyserowana i doskonale zagrana, stanowi lekki i wesoły program, tak lubiany przez zmęczoną całodzienną pracą publiczność.

I. K.

RUCH KOBIECY

Wydział Kobiecy P. P. S. Posiedzenie Zarządu odbędzie się w sobotę o godz. 6 w. (Warecka 7). Sprawy ważne. Wszystkie członkinie proszone są o niezawodne przybycie.

BAL

K L U B
WIOŚLARSKI
„WISŁA”
ZAPRASZA NA

który odbędzie się w dniu 1 marca o godzinie 11 wiecz.

w SALONACH URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH — Nowy Świat 67

COLOSSEUM Nowy Świat 19

Pocz. o godz. 6-ej.

Najpotężniejszy hymn ku czci bohaterstwa

p. t. POŻAR ŚWIATA

w rol. gł. Lilian Hall Davis bohaterka

filmu „Wołga, Wołga i John Stuart

Na scenie wielka rewja p. t.

Logiczna niderlandzkość

Udział biorą: S. Ryłska, M. Kamińska,

Elvi i Mortieff, K. Szerszyński, K.

Chrzanowski, S. Cywiński i zespół

baletowy Colosseum.

Kino-Teatr „ASTRA” DZIKA 51.

Na ekranie. Wielki film sezonu

OSTATNI ROMANS

W roli głównej Iwan Petrowicz

Na scenie

Występy Artystów scen Polskich

Dojazd tramw. 1, 2, 2a 8 i Z.

W celu uniknięcia natłoku prosimy o przyby-

wanie na wcześniejsze seanse.

Kino WISŁA TAMKA 34

vis a vis Cyrk

Uroczysta premiera polskiego filmu

śpiewno-dźwiękowego wyświetlanego

na aparatach wszechświatowej sławy

„Goetz Mouvie-phone”

„HALKA”

w/g nieśmiertelnej opery St. Moniuszki

Partię tytułową Jontka śpiewa słynny

artysta Opery Warszawskiej Stanisław

Gruszczyński

oraz chór Opery Warszawskiej.

Kino „CASINO” Nowy Świat 50

Pocz. o g. 6, 8, 10.

DOLORES del RIO

oraz popularny SLIM

w arcydziele najnowszej produkcji

„METRO-GOLDWYN”

reżyserji CLARENCE BROWNA p. t.

KINEMATOGRAF MIEJSKI

Hipopoczna 8. Długa 25.

Pocz. 630. Soboty i niedziele 5 pp.

Film genialnej reż. Dr. Pawła FEJOSA

„SAMOTNI”

w wysocy artystycznej interpretacji

BARBARA KENT, oraz GLENN TRYON

Superfilm prod. UNIVERSALU 1929/30

Nadprogram.

SOBOTY I NIEDZIELE o godz. 11.45

SEANSE POPULARNE

Ceny na wszystkie miejsca po 20 groszy.

KINO-REWJA „ZNICZ” Śniadeckich 5

Pocz. o godz. 5 w niedzielę i święta o godz. 3.

To czego Warszawa jeszcze nie widziała

Na ekranie:

MIŁOŚĆ NA ROZDROŻU

w roli głów. Olga Czechowa i Hans Stille

Na scenie rewja p. t. A KUKU... A KUKU...

Udział biorą: Niuta Boiska, W. Zdanowicz,

M. Danecki.

Od soboty! Zespół baletu Trzaskalski Girls

Ceny miejsc zł. 1 i 1.50.

Kino „TECZA” Przejazd 9 (obok

Początek seansów: 4.15, ostat. 10.15

Wielki film dźwiękowy p. t.

Na froncie nic nowego...

W rolach głównych: George O'Brien

i Lois Moran

Nad program: Tygodnik dźwiękowy

Fox'a chór „Kentucky Singers” oraz

słynny zespół Rewelersów.

KINO-REWJA „ZNICZ” Śniadeckich 5

Pocz. o godz. 5 w niedzielę i święta o godz. 3.

To czego Warszawa jeszcze nie widziała

Na ekranie:

MIŁOŚĆ NA ROZDROŻU

w roli głów. Olga Czechowa i Hans Stille

Na scenie rewja p. t. A KUKU... A KUKU...

Udział biorą: Niuta Boiska, W. Zdanowicz,

M. Danecki.

Od soboty! Zespół baletu Trzaskalski Girls

Ceny miejsc zł. 1 i 1.50.

Kino „TECZA” Przejazd 9 (obok

Początek seansów: 4.15, ostat. 10.15

Wielki film dźwiękowy p. t.

Na froncie nic nowego...

W rolach głównych: George O'Brien

i Lois Moran

Nad program: Tygodnik dźwiękowy

Fox'a chór „Kentucky Singers” oraz

słynny zespół Rewelersów.

KINO-REWJA „ZNICZ” Śniadeckich 5

Pocz. o godz. 5 w niedzielę i święta o godz. 3.

To czego Warszawa jeszcze nie widziała

Na ekranie:

MIŁOŚĆ NA ROZDROŻU

w roli głów. Olga Czechowa i Hans Stille

Na scenie rewja p. t. A KUKU... A KUKU...

Udział biorą: Niuta Boiska, W. Zdanowicz,

M. Danecki.

TEATR I MUZYKA

Dzisiaj w teatrach miejskich

Wielki

o 8 w. „Urowadzenie z Seraju” i „Szopenjana”

Narodowy

o 8 w. „Bal w obłokach”

Nowy

o 8 w. „M a g j a”

Letni

o 8 w. „Mąż naszej panienki”

TEATR „ATENEUM” (ul. Czerwonego Krzyża 20) Codziennie o godz. 8 wiecz. „Karol i Anna”, głosna sztuka L. Franka, ciesząca się niebywałym powodzeniem.

Teatr Wielki. Dzisiaj „Urowadzenie z Seraju”. Jutro „Tosca”. W niedzielę „Cyganeria”.

Teatr Narodowy. Dzisiaj „Bal w obłokach”. W niedzielę o godz. 3,30 „Kres wędrowników”.

Teatr Nowy. Codziennie „Magia”.

Teatr Letni. Dzisiaj „Mąż naszej panienki”. W niedzielę o godz. 4 popoł. „Książę małżonków”.

Teatr Polski. Dzisiaj i jutro „Melodramat”. W niedzielę o godz. 3,30 popoł. „Melodramat”.

Teatr Mały. Dzisiaj premiera sztuki Bernarda Shaw w przekładzie Fl. Sobieniowskiego p. t. „Związek niedobry”.

Teatr „Qui Pro Quo”. Codziennie wielka aktualna - polityczna rewja p. t. „Dokola Bartel”.

Morskie Oko. „Gwiazdy Warszawy”.

Operetka Warszawska (ul. Marszałkowska 114). Dzisiaj „Niecałowana żonka”.

„Wesoły wiecór”. Dzisiaj rewja „Weź nanie”.

Teatr „Momus”. Senatorska 29. Dzisiaj „Siódme niebo”.

Szopka Polityczna (Nowy Świat 19). Dzisiaj „Szopka polityczna”.

Teatr Mignon. Marszałkowska 81 b. Dzisiaj rewja p. t. „Na księżycu”.

Teatr Capitol. Codziennie występy artystyczne.

Recital J. Śliwińskiego. W niedzielę o godz. 3 popoł. odbędzie się w Filharmonii recital J. Śliwińskiego.

Z Filharmonii. Na piątkowym koncercie symfonicznym poznamy najnowsze dzieło muzyczne polskie, mianowicie koncert wiołaczowy młodego kompozytora polskiego J. A. Maklakiewicza.

Balet Bodenwieser w Konserwatorium. Balet wystąpi dwukrotnie, dziś i jutro w sali Konserwatorium, dając dwa odmienne programy. Bilety Marszałkowska Nr. 98.

Tombola — Bal maskowy artystów Teatrów Miejskich W sobotę o 12-iej w nocy w Salach Redutowych i Teatru Wielkiego zakończenie tegorocznego karnawału na Tomboli Balu Maskowym Artystów Teatrów Miejskich. Trzy orkiestry Nagroda za najpiękniejszy kostium; konkurs tańców, niespodzianki.

Łoże i bilety wejściowe sprzedają wszystkie kasy Teatrów Miejskich.

Poranek Baśni i Komedijek w Capitolu. W niedzielę dn 2 marca o godz. 12.30 w pol. potrójny program dla dzieci: baśń „Czterech konkurentów”, „Wicus i Wacus”, oraz „Michałek Mędratek”.

„Kopciuszek” i Bal Dzieci w „Hollywood”. W niedzielę o 12.15 „Kopciuszek” i bal dzieci.

„Król Śpócho” w Komedie. (Premiera.) W niedzielę o 12.15 „Król Śpócho” i „Blażeniek”.

Teatr „Capitol”. Występy sił artystycznych.

„Jaś i Małgosia” w „Lotosie”. W niedzielę o 1-iej pp. „Jaś i Małgosia” oraz „Pat i Patychon”.

Przedstawienie dla dzieci w Teatrze Polskim. W nadchodzącą niedzielę o g. 12-iej w pol. ostatnie w tym sezonie przedstawienie dla dzieci Odegrane zostanie czarodziejskie widowisko w 6-ciu obrazach ze śpiewami i tańcami p. t. „Bal u Króla Pajacyka”.

Z WZCZORAJSZEJ GIEŁDY

Dolary notowano 8,87, dewizy 8,903, kabeł 8,92. Dewizy europejskie utrzymały się naogół w granicach niezmiennych. W obrotach międzybankowych płacono za dewizy Berlin 212,76. Na rynku prywatnym dolary 8,87, ruble złote 4,68, czerwonce sowieckie 1,69 dolarów.

Na rynku akcyjnym obroty małe. Kursy prawie bez zmiany. Jedynie dalszej niższe giełdy Lilpopy.

Afera w konsulacie amerykańskim w Warszawie

Herszt bandy handlarzy żywym towarem wicekonsulem amerykańskiego poselstwa

Od kilku lat władze polskie i amerykańskie zwróciły uwagę na działalność wielkiej międzynarodowej bandy fałszerzy paszportów amerykańskich i handlarzy żywym towarem. W wyniku przeprowadzonych dochodzeń policja ustaliła, że niejaki Moritz Baskin vel Baskir, obywatel amerykański, zamieszkuje w hotelu Londyńskim w Warszawie przy ul. Nalewki 35, trudni się częściowo handlem żywym towarem. Z polecenia władz polskich Baskina aresztowano.

Podczas rewizji w jego mieszkaniu znaleziono kilkadziesiąt fotografii kobiet i obfita korespondencja, prowadzona między Warszawą, Nowym Jorkiem, Londynem, Paryżem i wreszcie małymi miasteczkami w Polsce. Równocześnie znaleziono u Baskina rozmaite blankiety, druki paszportowe, dowody amerykańskie itd.

W kilka dni po aresztowaniu Baskina wice - konsul amerykański Hall interweniował u władz polskich, oświadczając, że Baskin jest niewinny i należy zwolnić go z aresztu. Interwencja wice-konsula amerykańskiego miała ten skutek, że Baskin rzeczywiście został zwolniony. Wtedy ten ostatni rozwinął ożywioną działalność po całej Polsce. Wywioził on do Argentyny i innych krajów Ameryki przeszło 300 kobiet. Wybrał swym ofiarom paszporty z zaświadczeniami wicekonsula amerykańskiego, Harry Halla, któremu płacił po 500 dolarów za każdą wzię i spokojnie przewoził żywy towar do Ameryki.

Gdy nie pomagało zwykłe namawianie kobiet na robienie kariery w Ameryce, Baskin udawał narzeczonego i zawierał śluby z wywożonymi ofiarami. Ślubów tych po kilka dziennie udzielali rabini, wtajemniczeni w tę aferę: Zilberberg z Warszawy i Kestelberg z Wawru. Prócz młodych, Baskin wywioził i starsze kobiety, które chciały robić karierę w Ameryce, lub jechały do bogatych krewnych. Za taki paszport pobierał po parę tysięcy dolarów.

W lipcu 1929 r. władze bezpieczeństwa w Warszawie otrzymały telefonogram z Niewieża od tamtejszego prokuratora z żądaniem aresztowania kilku kobiet, które wyszły zamaż za Baskina i otrzymały amerykańskie dokumenty. Baskin poślubił w różnych stronach Polski rozmaite kobiety, którym wybrał dokumenty

i przewoził do Ameryki. Był to proceder jego, jako handlarza żywym towarem, częściowo zaś dla ułatwienia wyjazdu do Ameryki.

We wrześniu 1929 r. wywiadowcy policji przytrzymali na ulicy Jasnej, w pobliżu konsulatu amerykańskiego, Abe Fiszbajna, przy którym znaleziono trzy paszporty zagraniczne polskie na nazwiska: Ruchla Silcer, Brana Zabuska i Jan-kiel Zabuski. Przy Fiszbajnie znaleziono również papiery amerykańskie do wyjazdu z wizami. Dokumenty te, poddane szczegółowemu badaniu, podpisane były częściowo przez wice - konsula Halla, częściowo zaś przez wice - konsula Corcorana. Gdy rozpoczęły się badania Silcerowi i Zabuscy uciekli, wyjechał także do Ameryki wice-konsul Hall, otrzymawszy urlop.

W wyniku dalszego śledztwa aresztowano szereg osób, równocześnie konsul generalny amerykański p. Colo polecił zatrzymać w Cherbourg niejakiego Icka Sznifera, który z fałszywymi dokumentami miał odjechać okrętem do Ameryki. Sznifer, przesłuchany przez konsula amerykańskiego w Paryżu, zeznał, że wjazd do Ameryki otrzymał od niejakiego Leo Szapiro w hotelu Rosja (Nowolipki 8) i zapłacił 600 dol. Sznifer zeznał dalej, że Szapiro zapoznał go w hotelu z Baskinem i z jakimś konsulem, którego nazwiska nie podano.

Na podstawie tych zeznań generalny konsul amerykański w Warszawie wysłał do Paryża album z fotografiami 13 funkcjonariuszy konsulatu, a przesłuchany następnie Sznifer poznał w fotografii konsula Halla, tego konsula anonimowego, który był obecny podczas transakcji w hotelu Rosja. Sznifer zeznał także, że w hotelu otrzymał kartę wstępu do konsulatu amerykańskiego, za którą zapłacił 20 dol.

Wobec ustalenia niewątpliwego współudziału w aferze wicekonsula Halla, przebywającego na urlopie w Ameryce, Konsulat generalny w Warszawie polecił władzom amerykańskim aresztowania hersztów bandy Baskina i Halla. Pod kluczem znalazło się pozatem około 20

innych członków bandy. Siedzą również w więzieniu dwaj rabini, pisarz gminny, Rosenberg, który był w swoim czasie pisarzem w Wawrze i trzech woźnych z konsulatu amerykańskiego. Dwóch urzędników z konsulatu amerykańskiego w Warszawie, których początkowo zatrzymano, wobec braku cech przestępstwa (ujawniono, że działali nieświadomie, na rozkaz wicekonsula Halla) — wypuszczono na wolność.

Ujawnienie tej całej afery pociągnie za sobą szereg następstw. Jak donosi ag. Press, centralne władze imigracyjne w Waszyngtonie postanowiły zastrzyć przepis wpuszczania do Ameryki żon obywateli amerykańskich, poślubionych w Europie. Dotychczas, jeżeli obywatel amerykański poślubił europejkę, to po przedstawieniu w odpowiednim konsulacie amerykańskim aktu ślubnego, uzyskiwał natychmiast wizę i prawo wjazdu dla swej żony do Ameryki.

Obecnie władza konsulatów amerykańskich została w tej dziedzinie ograniczona. Podanie obywatela amerykańskiego o udzielenie wizy amerykańskiej żonie, zaślubionej w Europie, kierowane będzie przez konsulat do Waszyngtonu. Nowe to zarządzenie pozostaje niewątpliwie w związku z ujawnionymi faktami fikcyjnych ślubów obywateli amerykańskich w Europie, a między innymi prawdopodobnie z głośną aferą Baskina w Polsce, który zawarł wiele takich fikcyjnych ślubów i ułatwił w ten sposób swym „fikcyjnym żonom” wjazd do Ameryki, pomimo, że w konsulacie amerykańskim w Warszawie znajduje się 140 tysięcy podań o zezwolenie na wjazd do Ameryki.

Co usłyszymy przez warszawskie radio?

DZIS.

11.58 — 12.05 Sygnał czasu. Hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05 — 13.10. Muzyka z płyt gramofonowych. 13.10. Komunikat meteorologiczny. 13.20 — 15.00. Przerwa. 15.00. Komunikat gospodarczy. 15.20. Przegląd wydawnictw periodycznych omówi prof. Henryk Mościcki. 15.45 „Z życia polskich zespołów śpiewaczych. 16.15 — 17.15 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.15 „Puszcze polskie, ich rola i stan w latach dawnych i obecnych” wygł. p. Ruskiewicz. 17.45. Koncert orkiestry banjolistów pod dyr. Dym Kurkiewicza. 18.45. Rozmaitości. 19.10. Giełda rolnicza. 19.25 — 19.40. Płyty gramofonowe. 19.40 — 19.50. Komunikaty PAT. 19.58 — 20.00. Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronom. 20.00. Odczytanie programu na dzień następnego. 20.05. Pogadanka muzyczna — p. K. Stremenger. 20.15. Koncert symfoniczny z Filharmonii Warsz. Wykonawcy: Orkiestra filharmoniczna.

Z KONSERWATORJUM

VI koncert kameralny Tow. Muzycznego.

Droga organizowania cyklu koncertów publicznych, nasze stowarzyszenia muzyczne zaznają się swą działalnością szersze koła muzyków i amatorów.

Pierwsze miejsce pod tym względem zajmuje Stow. Miłośników Dawnej Muzyki, które z zaskakującą sprężystością utrzymuje swoje stałe poniedziałkowe audycje. Tylko termin „dawna muzyka” rozciągał się, wyszedł z ram utworów XVII i XVIII w. i poprzez Beethovena, Schumana, Brahmsa, zbliżył się do naszych czasów. Podobne niekonsekwencje są zresztą w naszym życiu muzycznym częste. Przypominam sobie, że na audycji „Stow. współczesnych kompozytorów polskich” granó kiedyś Czajkowskiego.

Zdał od podobnych ograniczeń i kłopotów stoi „Warsz. Tow. Muz.” nie kłopotując się ani stylami, ani wiekami w muzyce. P. B. Wójcicki grał swoje drobne, ale bardzo wczesne utwory, a dziś już poważny kwartet Tow. Muz. z p.p. Jaworskimi na czele, artystycznie wykończył Mozarta (kwintet z klarnetem) i romantycznego Kreislera.

H. D.

na, Jerzy Bojanowski (dyr.), Kazimierz Wilkomirski (wiołoncz.). W przerwie komunikat teatrów miejskich. Po koncercie komunikaty: meteorologiczny, policyjny, sportowy, „Ostatnia fala”, PAT, oraz retransmisje ze stacji zagranicznych.

JUTRO.

11.58 — 12.05. Sygnał czasu. Hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05 — 13.00. Muzyka z płyt gramofonowych. 13.10. Komunikat meteorologiczny. 13.20 — 15.00. Przerwa. 15.00. Komunikat gospodarczy. 15.20 — 15.45. Przerwa. 15.45. Komunikat Komitetu Floty Narodowej. 16.15 — 16.35. Muzyka z płyt gramofonowych. 16.35. Skizynka pocztowa. 17.00 — 18.00. Nabrzeżność w Ostrze Bramy w Wilnie. 18.00. Słuchowisko „dla młodzieży z Warszawy p. t. „Mit grecki o Perseuszu”. 19.00. Rozmaitości. 19.25. Centralne Tow. Organizacji i Kółek Rolniczych do swych członków. 19.40 — 19.50. Komunikaty P. A. T. 19.58 — 20.00. Sygnał czasu. 20.00. Wiadomości bieżące. 20.15. Feljton p. t. „Epoka Offenbacha”. 20.30. Muzyka operetkowa. W przerwie Komunikat teatrów miejskich. 22.00. Feljton p. t. „W stambulskiej kawiarni”. 22.15. Komunikaty: meteorologiczny, policyjny, sportowy. 22.25. „Ostatnia fala”. 22.35. Komunikaty P. A. T. 23.00 — 24.00. Muzyka taneczna.

KASA CHORYCH M. WARSZAWY

przypomina, że termin płatności składek za m-c Luty 1930 r. upływa w myśl § 70 statutu Kasy Chorych m. Warszawy w dniu 5 marca 1930 r. oraz zawiadamia, że od składek za m-c Luty 1930 r., niewpłaconych do dnia 31 marca 1930 r. będą pobierane procenty zwłoki (§ 75 statutu Kasy Chorych m. W-wy) i że po tym terminie zaległe składki będą ściągane w drodze egzekucji wraz z procentami zwłoki i kosztami egzekucyjnymi.

Wpłacać można w następujących miejscach:

w Kasie Głównej Kasy Chorych — Polna 30 (róg Mokotowskiej), w godz. od 8 do 13 1/2 — w soboty od 8 do 12; w P. K. O. — Jasna 9, w godz. od 8 do 20 oraz we wszystkich urzędach pocztowych na rachunek Kasy Chorych m. Warszawy w P. K. O. Nr. 50005. w godz. od 8 do 15.

UWAGA: na blankietach P. K. O. należy zawsze wypisać dokładne i wyraźne nazwę, adres i Nr. konta firmy, względnie nazwisko i imię, a także adres pracodawcy.

Ogłoszenia drobne

PATEFONY, PARLOFONY instrumenty muzyczne w wielkim wyborze oraz płyty najnowszych nagrań, na dogodnych warunkach, po cenach najniższych, poleca „Lutnia”, Marszałkowska 68.

PATEFONY, PARLOFONY instrumenty muzyczne w wielkim wyborze oraz płyty najnowszych nagrań, na dogodnych warunkach, po cenach najniższych, poleca Feigenbaum, Bielańska 1.

Kurs wleczrowy haftu białego i kolorowego. — Worecka 15-7.

A) Meble we, sypialnie węgierskie, jesionu czeczotowe, debowe 12 sztuk 1200 z szafy trzydrzwiowej, brzołki — duży wybór mebli kuchennych komplet biało-lakierowany 6 sztuk 220 zł. Słupki długoterminowe Marszałkowska 125 w podwórzu.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Słuchaj przyjacielu!

Szczęście, dobrobyt, fortunę osiągniesz, kupując

Los 5-ej klasy obecnej 20 Loterii Państwowej

w prawdziwie najszczęśliwszej w Polsce kolekturze

E. Lichtenstein i S-ka

WARSZAWA, Centrala kolektury MARSZAŁKOWSKA 146.

WARSZAWA	ŁÓDŹ
Bielańska 3	Piotrkowska 11
Królewska 39	Piotrkowska 72.
Kr. Przedm. 37	OTWOCK
Nalewki 42	Warszawska 21.
Puławska 33	WILNO
Targowa 40.	Wielka 44.

Wiedz również, że **PREMJA zł. 400.000** w zeszłej 5 klasie też padła w Lichtensteina kolekturze.

A więc chcesz się wzbogacić, chcesz mieć gotówkę, chcesz mieć własny dom, chcesz zająć rozkoszy życia

KUP LOS DO 5-ej KLASY

w jednym z oddziałów „LICHTENSTEINA”

Ciągnięcie **już od 6 MARCA** i trwać będzie do 10 kwietnia t. j. 5 tygodni.

Ogólna suma wygranych tej 5 klasy około

28 MILJONÓW.

CO DRUGI LOS WYGRYWA !!

Laskawe zlecenia prowincji załatwiamy odwrotną pocztą.

Konto PKO 9.374. Firma egz. od 1835 r.

UWAGA: Dnia 1 Marca upływa termin wymiany losów kl. 4-ej na kl. 5-ą, upraszamy przeto wszystkich naszych P. T. graczy o nieprzeoczenie terminu i o możliwie wcześniejsze zgłaszanie się po odbiór losów.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr. **CENY OGŁOSZEŃ:** Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor Naczelny **MIECZYSLAW NIEDZIAŁKOWSKI**

Redaktor odpowiedzialny **STOJAN STEFANOWSKI**

Wydawca **RADA NACZELNA P. P. S.**

Odbito w drukarni „Robotnika”, Worecka 7.